

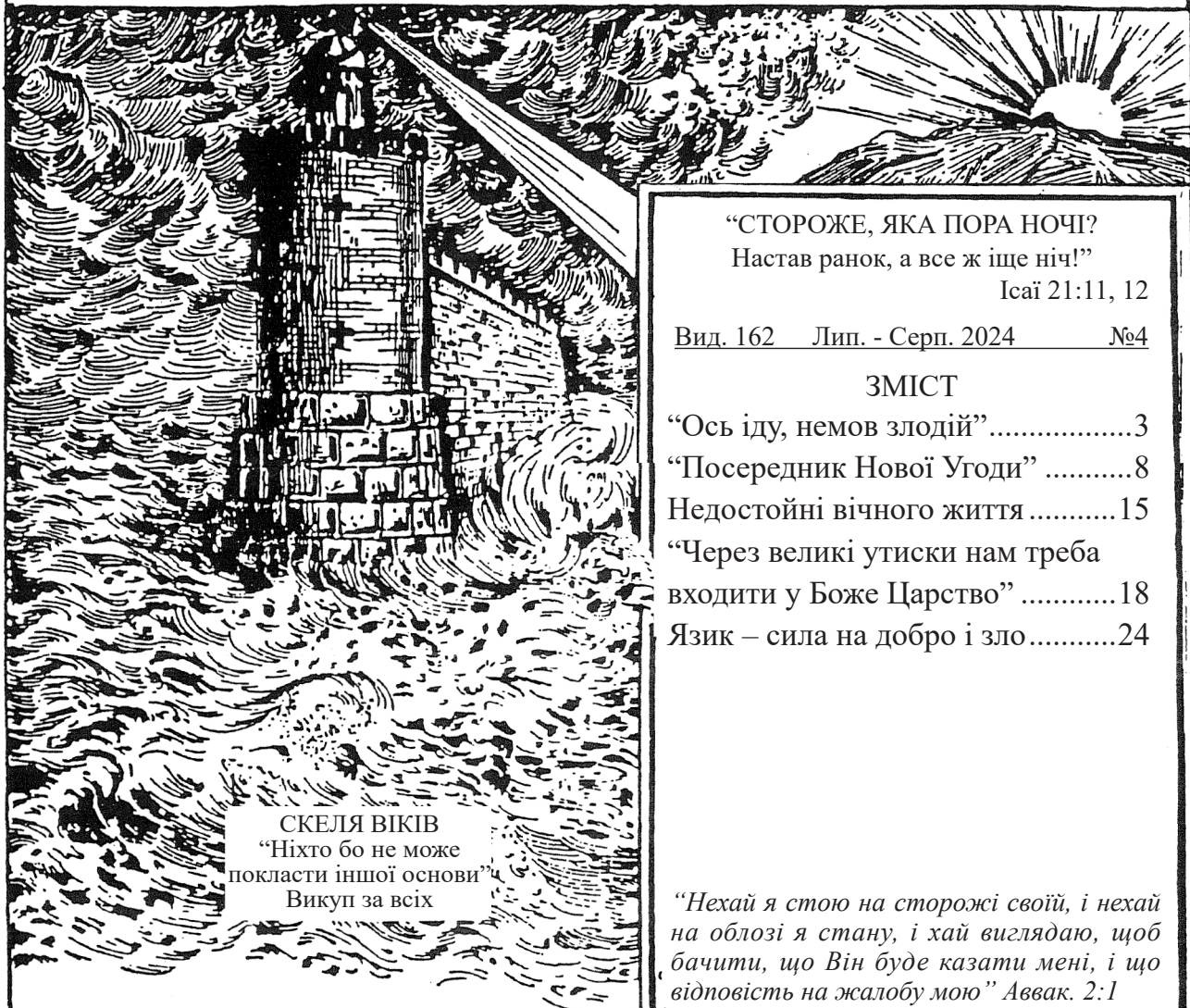

ЗОРІННЯ

НОВОЇ ДОБИ

ВІСНИК ПРИСУТНОСТІ ХРИСТА

СКЕЛЯ ВІКІВ
"Ніхто бо не може
покласти іншої основи"
Викуп за всіх

"СТОРОЖЕ, ЯКА ПОРА НОЧІ?
Настав ранок, а все ж ще ніч!"

Ісаї 21:11, 12

Вид. 162 Лип. - Серп. 2024 №4

ЗМІСТ

"Ось іду, немов злодій".....	3
"Посередник Нової Угоди".....	8
Недостойні вічного життя.....	15
"Через великі утиски нам треба входити у Боже Царство".....	18
Язик – сила на добро і зло.....	24

"Нехай я стою на сторожі своїй, і нехай на облозі я стану, і хай виглядаю, щоб бачити, що Він буде казати мені, і що відповідь на жалобу мою" Авак. 2:1

"Тривога людей на землі, і збентеження від шуму моря та хвиль (збурених, невдоволених мас), коли люди будуть мертвити від страху й чекання того, що йде на весь світ (на всіх людей), бо сили небесні (церковні) порушаться... Як побачите, що діється це, то знайте, що Боже Царство близько... Випростуйтеся, і підійміть свої голови, - бо зближається ваше визволення" (Луки 21: 25-31)

ЦЕЙ ЖУРНАЛ І ЙОГО СВЯТА ЦІЛЬ

Головна мета цього журналу – давати пояснення Біблії. Його видає Товариство дослідників Біблії для того, щоб на основі Святого Письма поширювати правдиве знання про Божий План Спасіння, особливо для тих, які називаються християнами. В ньому також даються оголошення про конвенції та звіти з цих конвенцій, а також оголошення про літературу, яку видає Товариство. Наші так звані “веріанські дослідження” є вивченням і дослідженням Святого Письма з використанням “Викладів Святого Письма”, видання яких було організоване Товариством ще за часів Ч.Т. Рассела.

Цей журнал стає на захист єдиної правдивої основи надій християн, яку, як правило, відкидають, а саме, Викуп – відкуплення дорогоцінною кров’ю Ісуса Христа, що дав Себе на викуп за всіх (1 Петра 1: 19; 1 Тимофія 2: 6). Лише на цій основі хтось може будувати з “золота, срібла, дорогоцінного каміння” Божого Слова (1 Кор. 3: 11-15; 2 Петра 1: 5-11). Інша ціль цього журналу – показати всім, “що то є зарядження таємниці, яка від віків захована в Бозі”, щоб “тепер через Церкву була оголошена найрізніша мудрість Бога”, яка “за інших поколінь не була оголошена людським синам” (Ефесян 3: 9, 10, 5).

Цей журнал є незалежним від усіх партій, сект чи віровизнань і намагається кожне своє слово підпорядкувати Божій волі в Христі, як це виражено в Святому Письмі. Тому ми відкрито говоримо про все те, про що говорив Господь – згідно з Божественною мудрістю, якою Він нас обдарував, щоб про це говорити. Наше ставлення не є догматичним, бо що знаємо, те й говоримо, маючи сильну віру в Божі обітниці, які є певні. Призначення цього журналу – служити Богу, тому рішення про те, що може бути поміщене в ньому, а що ні, мусить бути згідне з нашою думкою відносно того, що є до вподоби Господу, згідне з Божим Словом і є для збудування братів і сестер у знанні та Божій ласці. Тому ми не тільки просимо, але й наполягаємо, щоб наші читачі досліджували кожне написане тут слово за допомогою непомильного Божого Слова.

ЗГІДНО З НАШИМ РОЗУМІННЯМ СВЯТЕ ПИСЬМО ВИРАЗНО НАВЧАЄ:

що ЦЕРКВА є “храмом” живого БОГА – особливим “Його творивом”; що його будівництво ведеться на протязі всього віку Євангелії – відколи Христос стався Відкупителем світу і основним “Наріжним Камнем” цього храму, через який, коли він буде завершений, Божі благословення зійдуть “на всі племена”, і вони матимуть доступ до Нього (1 Кор. 3: 16, 17; Еф. 2: 20, 22; 1 М. 28: 14; Гал. 3: 29);

що водночас відбувається ОБТІСУВАННЯ, ФОРМУВАННЯ І ШЛІФУВАННЯ посвячених віруючих у Христове поєднання за гріх. І коли останній з цих “живих каменів”, “вибраних і дорогоцінних”, буде готовий, тоді великий Майстер збере все до купи у першому воскресінні, і храм буде наповнений Його славою і стане місцем зустрічі між Богом і людьми впродовж Тисячоліття (Об. 15: 5-8);

що ОСНОВА НАДІЇ для ЦЕРКВИ і для СВІТУ полягає в факті, що Ісус Христос “за благодаттю Божою смерть скуштував за всіх”, є “викупом за всіх”, і “часу свого” буде “світлом правдивим,.. що просвічує кожну людину, яка приходить на світ” (Євр. 2: 9; Ів. 1: 9; 1 Тим. 2: 5, 6);

що НАДІЄЮ ЦЕРКВИ є можливість бути схожою на свого Господа, “бачити Його, як Він є”, стати “учасниками Божої Істоти” і брати участь в Його славі як співспадкоємиця (1 Ів. 3: 2; Ів. 17: 24; Рим. 8: 17; 2 Петр. 1: 4);

що ТЕПЕРІШНЄ ЗАВДАННЯ ЦЕРКВИ – вдосконалювати святих для майбутньої праці служби; розвивати в собі кожну благодать, бути Божим свідоцтвом для світу і готуватися бути царями і священиками в наступному віці (Еф. 4: 12; Мт. 24: 14; Об. 1: 6; 20: 6);

що НАДІЯ для СВІТУ полягає у благословеннях знання і можливостей, які будуть дані всім Христовим Тисячолітнім Царством, – реституції всього, втраченого в Адамі, для всіх охочих і слухняних, з рук їхнього Відкупителя і Його прославленої Церкви, – коли всі свавільні нечестивці будуть знищені (Дії 3: 19-23; Іс. 35).

“ЗОРІННЯ НОВОЇ ДОБИ”

Журнал видається кожних два місяці

Цей журнал видається Товариством дослідників Біблії. Статті, які друкуються в ньому, перекладені з Репринтів (передруку) статей, написаних братом Расселом. Статті друкуються в зворотному порядку, починаючи з 1916 року написання.

Хочемо повідомити всіх читачів “Зоріння Нової Доби”, що цей журнал розповсюджується безкоштовно. Надіємось, що брати усіяко будуть

підтримувати цей журнал, який розповідає про наближення Божого Царства, потішає пригноблених і дає харч у пору тим, хто уклав з Богом угоду при жертві.

ЦЕЙ ЖУРНАЛ ВИДАЄТЬСЯ ДЛЯ ДОБРА БОЖОГО НАРОДУ І ДЛЯ БОЖОЇ СЛАВИ.

Всі листи, зауваження та побажання просимо висилати на адресу:

п/с 6890
м. ЛЬВІВ, 79019

“ОСЬ ІДУ, НЕМОВ ЗЛОДІЙ”

“Царство Боже прийде непомітно; ані не скажуть: Ось воно тут! – або: Он там! – бо Царство Боже є між вами”
(Луки 17: 21, Хом.).

Багато з вас, як мені відомо, слідкують за нашими проповідями в громадській пресі. Нагадую, що проповідь, опублікована минулої неділі, була про другий прихід Христа в силі та великій славі. Цього вечора ми звертаємо вашу увагу на вірші Святого Письма, які, на нашу думку, чітко вказують на те, що сила й велика слава Христа як прославленої Церкви буде прихована від світу, доки очі розуміння світу поступово не відкриються, щоб оцінити справи нової епохи. Для багатьох це нова думка. Нічого дивного, що нашою першою думкою мала б бути [ЗНГ332] думка про земну славу й відкритий вияв, пов'язаний з запровадженням небесного Царства. Весь наш досвід щодо коронації земних монархів і встановлення земних панувань був саме таким із зарання історії. До того ж багато віршів Святого Письма стосовно інавгурації Царства можна було б застосувати саме до зовнішнього вияву слави, доки ми не візьмемо до уваги інші вірші, які безпомилково вказують на те, що слава Господа, яка буде об'явлена світові і яку побачить усяка плоть, буде славою, яку вдасться збагнути не стільки природними очима, скільки очима розуміння, так само як зараз Господній народ має напучення дивитися на Ісуса, бачити Його славний характер, усвідомлювати, що весь Він – розкіш, Світло світу, прославлений Божий Син, Цар слави, Князь земних царів, Пан над панами. Хоча як християни ми визнаємо нашого Господа в усіх цих аспектах, фізичний зір не має до цього жодного відношення; це об'явлення виключно для

нашого розумового зору. Для нас, віруючих, Він є дорогоцінним, розкішним, хоча ми побачили Його не інакше як серцем.

Тепер ми хочемо показати зі Святого Письма, що об'явлення прославленого Христа світові буде схожим чином для очей його розуміння, а не для природного зору. Щоправда, славні зміни умов світу, новий порядок речей, нове царювання праведності, любові, миру тощо будуть дуже відрізнятися від теперішніх умов і будуть видимі для природного ока. Але духовні сили, якими ці зміни будуть запроваджені у світі й підтримуватимуться, а саме, прославлений Христос, Голова й Тіло, будуть невидимими, їх не бачитимуть люди, подібно до того, як сатана, який тепер, за Писанням, є князем, правителем цього віку, є невидимим для людей, хоча його злі справи явні скрізь і його слуги скрізь присутні, бо він, як бог цього світу, тепер діє в серцях дітей непослуху, яких, безумовно, набагато більше, ніж дітей світла, Божих дітей (Еф. 2: 2). Так само наш прославлений Господь і Його прославлена Церква, Його Наречена, царюючи в силі й великій славі, будуть особисто невидимі для людей, але грандіозні результати їхнього правління праведності будуть видимі скрізь, і знання про Божу славу наповнить землю. Саме через знання про них світ побачить Господню славу, а не через якесь сяйво, видиме природним очам.

Наш текст, якщо його правильно розуміти, є дуже переконливим свідченням на цю тему. Але його загально розуміють неправильно, і тому ми повинні спочатку показати непослідовність загальноприйнятої інтерпретації. Зазвичай пояснюють, що Царство Бога приходить у серця Його людей, а отже, нам не слід очікувати

встановлення якогось Божого Царства в сенсі всесвітнього панування чи влади. Нам сказано, що коли ми молимося “Нехай прийде Царство Твоє”, ми повинні розуміти це як навернення сердець до Господа, що таким чином царювання Христа починається в серцях навернених, і коли це царювання Христа стане всесвітнім, коли весь світ прийде до цього стану, коли Христос царюватиме в серцях людей, тоді молитва нашого Господа виконається – Боже Царство повністю прийде на землю, як є на небі. Ми щиро співчуваємо добрим думкам дорогих друзів, які дотримуються цього погляду, який ми вважаємо дуже помилковим, небіблійним і таким, що суперечить фактам. Коли ми заглядаємо у своє серце й коли ми судимо про інших за мірилом Учителя: “По їхніх плодах ви пізнаєте їх. Бо хіба ж виноград на тернині збирають, або фіги із будяків?” (Мт. 7: 16), – ми не можемо повірити, що Боже Царство повністю прийшло в численні серця. І коли ми бачимо, що такий стан речей є у християнстві, ми запитуємо себе: “А як воно в язичництві?”, і відповідаємо, що там все набагато гірше, що дуже мало людей мають серця, в яких Христос є Царем. Щобільше, ми бачимо, що, згідно зі статистикою, кількість язичників, які абсолютно не знають Господа, сьогодні вдвічі більша, ніж сто років тому. З цього погляду нам очевидно, що будь-яка надія на Тисячоліття, що настане при такому встановленні Божого Царства в серцях Його народу, є абсолютно неможливою.

Ми готові визнати, що особи, які стають повністю Господніми через ґрунтовне й повне посвячення, дійсно мають те, що можна назвати царюванням Христа в їхніх серцях. Христос для них є Царем, ким би Він не був для світу, і вони є Його підданими, які виконують Його волю. Але, дорогі друзі, це не охоплює біблійного погляду на цю тему. Господь не планує, щоб Його Церква стала Його підданими. Навпаки, Церкві обіцяно, що вона сидітиме з Ним на Його престолі, що вона буде “царювати з Ним”: “Переможцеві сісти Я дам на Моєму престолі зо Мною”; “Коли тільки разом із Ним ми терпимо, щоб разом із Ним і прославитись” (Об. 3: 21; 20: 6; Рим. 8: 17). Отже, для нас з вами визнати, що Христос є Царем наших сердець і ми є Його підвладними, – це ще не є тією величною

надією, представленою нам в Євангелії. Ми повинні шукати чогось набагато більшого, ніж це.

ПОВНІ ЗІПСУТТЯ

Глянувши на наш текст і контекст, ми бачимо, що Господь не звертався цими словами до своїх учнів, а отже, і до нас. Він звертався до фарисеїв, які не вірили Йому й чий серця, за Його словами, не були в правильному стані й не визнавали Його Царем. Про цей клас людей Він раніше говорив, що вони були побіленими стінами й гробами, повними всіякого зіпсуття. Чи міг Він сказати тепер, що Боже Царство знаходиться в цих серцях, повних зіпсуття? Звичайно, ні. Звісно, це неправильне тлумачення Господніх слів, не те, чого Він хотів нас навчити цим висловлюванням.

Звернімо увагу на повний контекст: Ісусом та Його послідовниками знехтували мудрі, великі та вчені того часу, але прості люди слухали Його залюбки. Його головною темою було Боже Царство з натяком на те, що Він буде Царем, а Його послідовники будуть з Ним на Його троні, у Його пануванні, силі та славі. Для вчених книжників, гордих фарисеїв і учителів Закону такі очікування були простим обманом. Вони говорили, що цей чоловік Ісус ніколи не може мати Царства, що Його учні обманюються, а люди в цілому слухають Його слова й потрапляють в цю оману. “Ми змусимо луснути цю бульбашку й будемо вимагати від Нього сказати, коли, де і як буде встановлене Його Царство, про яке Він говорить. І коли Він почне міркувати й представляти нам Свої [ЗНГ333] надії, яким чином Він збере військо або як Він розраховує взяти на себе панування над Ізраїлем і, зрештою, над усім світом, тоді Його послідовники побачать помилковість, слабкість Його становища, і таким чином ми зруйнуємо Його вплив на них. Вони побачать, що немає ніякої надії з Його боку”.

Міркуючи й прагнучи заманити Його в пастку, вони запитали: “Коли Царство Боже прийде?” Відповідь нашого Господа на це запитання випередила всі інші запитання, які вони мали намір поставити Йому. Його відповідь у нашому тексті й суть можна перефразувати так: “Ви питаєте Мене, коли прийде Моє Царство. Відповідаю вам, що воно ніколи не прийде в тому розумінні, в якому ви його очікуєте. Кажу вам, що Боже Царство в його силі й великій славі не може бути

представлене зовнішнім проявом, зовнішньою демонстрацією. Кажу вам також, що коли воно встановиться у світі, люди не зможуть вказати на ту чи іншу місцевість і сказати: «Тут є Боже Царство», не зможуть вказати ні на Італію, ні на Палестину, ні на будь-яку іншу частину світу, кажучи: «Ось, тут є Царство!», «Ось, там є Царство!», бо Боже Царство не приходить таким чином. Це буде небесна сила, духовна сила, невидима для природних людських очей. Люди повинні дізнатися про це Небесне Царство і його силу за його наслідками, а не за тим, що вони можуть побачити в самому Царстві; вони навіть не побачать правителів. Вони побачать Авраама, Ісака, Якова та пророків як його представників серед людей, через яких будуть виражатися повноваження Царства, які будуть діяти як знаряддя Царства у встановленні закону й порядку, а також у піднесенні та наставлянні людей. Але саме Царство буде невидимим; воно не прийде помітно; ви не можете його побачити й ніколи не побачите. Коли під його владою, керівництвом і проводом уся земля наповниться славою Господа, люди, всі до одного, справді стануть подібними до Авраама й пророків, повними представниками Царства, повністю у згоді з його порядками й принципами, повністю виразниками цього Царства. Коли нарешті усі, хто захоче, будуть приведені під панування цього Царства, до сердечної єдності з Господом, а ті, хто не прийде до такого стану, будуть відтяти в Другій Смерті, Божа воля буде діятися на землі так, як діється на небі”.

“ОСЬ ІДУ, НЕМОВ ЗЛОДІЙ”

У гармонії з тим, як наш Господь описує спосіб приходу Царства без зовнішніх проявів, є Його слова: “Ось іду, немов злодій”, крадькома, несподівано для всіх. Ще прислухаймося до Його звернення через апостола, що день Господній приходить, немов злодій уночі, і коли світ говоритиме: “Мир і безпека”, тоді на них несподівано прийде знищення, утиск в кінці цього Євангельського віку. Апостол же, говорячи про Церкву й маючи на увазі відомості, які вона матиме очима свого розуміння, а не тільки природним зором, каже: “А ви, браття, не в темряві, щоб той день захопив вас, як злодій”, хоча він прийде, як злодій, на весь світ,

без жодного зовнішнього прояву, який світ міг би розпізнати (1 Сол. 5: 2-4).

Щоправда, під час першого приходу апостоли запитували нашого Господа, коли це буде, і Він відповів: “То не ваша справа знати час та добу, що Отець поклав у владі Своїй” (Дії 1: 7). Окрім того, Він сказав, що “про день же той чи про годину не знає ніхто: ні ангели на небі, ні Син, тільки Отець” (Мр. 13: 32). Отже, це не слід розуміти так, немовби Син Людський ніколи не дізнається, немовби ангели ніколи не дізнаються, або що вірний Господній народ ніколи не дізнається. Навпаки, ми маємо запевнення, що у свій час він дізнається, що він не буде залишений у темряві зі світом, і що ці речі будуть відкриті йому не для його природних очей, але для очей його розуміння, як наш Господь висловив це у Своему великому пророцтві в Матвія 24. “Коли ж стане збуватися це [певні речі, передбачені в Писанні, які будуть зовні явні], то знайте [зробіть висновок, зрозумійте, що інші речі, які не є видимими для природного зору, будуть у процесі виконання]...”, “бо зближається ваше визволення” (Лк. 21: 28).

ТАЄМНА ЖНИВНА ПРАЦЯ

Деякі притчі нашого Господа ясно вчать, що наприкінці цього віку відбуватиметься праця, про яку світ буде цілковито несвідомий. Наприклад, у притчі про пшеницю й кукіль сказано, що під час жнив Господь пошле Своїх посланців, які зберуть кукіль у снопи, а пшеницю – до клуні. І ця праця відбуватиметься в той час, коли світ зовсім не знатиме про неї. Щоправда, світ бачитиме розвиток подій, але не буде розуміти, що вони означають. Лише просвічені Словом і Духом Господа збагнуть справжній стан справ.

У згоді з цим наш Господь звістив, що наприкінці цього віку, під час жнив, у деякому значенні буде так, як було за днів Ноя, а саме: світ загалом не знатиме про те, що відбувається серед нього. Як за днів Ноя їли, пили, будували (речі досить правильні, властиві самі по собі, але які означали, що люди не усвідомлювали справжньої ситуації, не усвідомлювали, що відбувалася жнивна праця), так само буде й за днів Сина Людського у другій присутності Христа. Світ буде їсти та пити, садити та будувати, і не знатиме, не розумітиме Його присутності та

праці, яку Він виконує між людьми, – зв'язування куколю та збирання пшениці до клуні.

СПОЧАТКУ РОЗРАХУНОК ЗІ СЛУГАМИ

Дві притчі нашого Господа (притча про таланти й притча про мини) звертають увагу на відповідальність Господнього посвяченого народу протягом цього Євангельського віку. Посвячені мали у своїх руках певні таланти й дари від Господа, посвячені Його службі, які вони повинні були старанно використовувати, прагнучи тим самим прославляти Його ім'я й просувати Його справу. У цих притчах Ісус говорить нам, що у другому приході Він прийде насамперед до них і порахується з ними, перш ніж взагалі мати справу зі світом. Це повністю узгоджується із загальним свідченням про те, що клас Царства цього Євангельського віку має бути правителями, судьями й священниками [ЗНГ334] світу в наступному віці, Тисячолітньому віці. Тому необхідно, щоби праця цього Євангельського віку була доведена до кінця, перш ніж відбудеться загальна праця з управління й судження, покарання й піднесення світу людства. Оскільки Церква представлена як така, що перебуває у світі під час другого приходу Христа, і Він приходить знову, щоб прийняти нас до Себе й нагородити вірних, то це означає, що перевірка Ним Його послідовників, Його Церкви, схвалення вірних і вкидання у зовнішню темряву невірних відбуватиметься в той час, коли справи світу йтимуть як зазвичай, і світ нічого не знатиме про це.

Звідси найбільш очевидно, що Господь буде присутній у світі як злодій, таємно, невидимий, невідомий для світу, роблячи вибір серед тих, хто номінально є Його, і забираючи через “переміну” вірних “переможців”. Пам'ятаємо, як у притчах стверджується, що вірним було сказано увійти в радість свого Господа, тим самим виразно даючи зрозуміти, що Господні послідовники не були таким чином суджені при смерті й не входили весь цей час в радість свого Господа, але що цей суд відбудеться, діятиметься в кінці цього віку, при другому приході Христа. Щобільше, сказано, що нагорода полягатиме в тому, що один буде панувати над двома містами, інший – над п'ятьма, ще інший – над десятьма містами.

Безумовно, такого правління й царювання не було в минулому й немає зараз. Це річ, яка

належить до Тисячолітнього віку, і таке зібрання всіх вірних віку та їхнє входження в радість свого Господа, входження в привілеї Царства через зміну Першого Воскресіння й працю Царства як співспадкоємців з Христом повністю відповідає всьому свідченню Божого Слова. Проте, очевидно, все це буде без жодного зовнішнього прояву, зовнішньої маніфестації для світу загалом. Люди не знатимуть. Як за днів Ноя люди не знали про те, що станеться, так і за днів Сина Людського вони не будуть усвідомлювати факти, поки не буде зібраний клас Церкви й на світ не прийде великий час утиску, анархії, сум'яття, в якому будуть повалені нинішні інституції світу й світ людства буде підготовлений до царювання Царства.

ПОМИЛКИ ПЕРЕДМІЛЕНІАЛІСТІВ

Загальновизнано, що серед тих, хто виступає проти думки про Тисячолітнє Царство, є деякі з найсвітліших умів Церкви. Ми вважаємо, що вони відвернулися від правильного біблійного погляду на Тисячолітнє Царство через помилкові погляди, представлені так званими передміленіалістами. У всьому християнстві є невеликий і особливий клас людей (загалом хороших людей), які тримаються біблійного вчення про другий прихід Христа, але не помітили, що Царство не приходить із зовнішніми проявами. Вони представляють Христа, його апостолів і всіх святих у славі в Тисячолітті як людей у плоті, що живуть у земних умовах, із земним престолом, двором, послами, формами, церемоніями й т. д. й т. п. Ці уявлення відштовхують деякі не менш щирі уми, які з повною підставою заявляють, що не можуть уявити собі небесне Царство, яке обіцяв Господь, настільки примітивним, настільки земним, не можуть уявити собі Господа, Який царює на землі як людина, яким би славним Він не здавався. Ми цілком поділяємо цю думку, оскільки пам'ятаємо, що Святе Письмо говорить, що наш Господь більше не є людиною, більше не є в плоті. Він дійсно прийняв плоть, але прийняв її не для того, щоб зберегти її на всю вічність, а для того, щоб віддати Себе як людину Ісуса Христа, як викуп за всіх.

Він дав Себе, дав усе, що мав, Він повністю віддав Свою людську природу й ніколи не забирав її назад. Забрати її назад означало б забрати викуп. Не дай Боже, щоб це коли-небудь сталося!

Щобільше, для Господа забрати назад людську природу означало б забрати назад людські обмеження, які, безумовно, нижчі за ангельські, як про це говорить Святе Письмо, бо читаємо, що людина була створена трохи нижчою від ангелів (Пс. 8: 5). Навпаки, наш Отець підняв Господа з мертвих не для того, щоб повернути Йому принесену в жертву людську природу, але щоб дати Йому божественну природу з її славою, честю та безсмертям. “Через те, – говорить апостол, – відтепер ми нікого не знаємо за тілом; коли ж і знали за тілом Христа, то тепер ми не знаємо вже” (2 Кор. 5: 16). Тепер ми знаємо Його як прославленого Господа, Якого ми не можемо навіть сподіватися побачити, поки не змінимося й не станемо подібними до Нього, духовними істотами. І це Його обітниця нам: що Він не прийде знову як людина, але що ми змінимося й станемо подібними до Нього. Апостол пояснює, чому ця зміна необхідна: бо “тіло й кров посісти Божого Царства не можуть” (1 Кор. 15: 50).

Правда, наш Господь збереже у Своєму прославленому стані багато імен, які застосовуються до Нього у Святому Письмі. Ми все ще говоримо про Нього як про Сина Давида, хоча тепер уже високо піднесеного, визнаємо Його Господом Давида, а Давида – Його сином. У згоді зі Святим Письмом він говорить: “Замість батьків Твоїх будуть сини Твої [Месії], їх по цілій землі Ти поставиш володарями”. Серед цих дорогоцінних імен, які надалі будуть належати Йому, було одне, яке Він так часто застосовував до Себе, а саме: “Син Людський”, або, більш буквально, “Син Людини”. Цим Він ототожнював Себе з людиною Адамом і вказував, що Він є тим, через кого батько Адам, весь його рід і вся його спадщина були відкуплені й мають бути відновлені. Ми раді, що це ім’я продовжує залишатися відповідним для нашого Господа, оскільки воно постійно нагадує нам про те, які великі речі Він зробив для нашого роду на основі божественного задуму. Ми розуміємо, що цей титул, Син Людський, завжди буде належати Йому й належним чином показуватиме, Хто купив спадщину й права батька Адама. Весь світ повинен визнати цей факт, і ми віримо, що Він на віки вічні буде вшанований як великий Відкупитель нашого роду. Думати про нашого

Господа тепер як про людину в небі суперечить усім твердженням Слова.

Людина не пристосована до неба, вона була Божим творінням, призначеним для землі. Духовні істоти пристосовані до небесних умов. Наш Господь був духовною істотою до того, як став людиною, і прийняття назад духовної природи означало, що Він залишив умови плоті й крові, тому що “тіло й кров посісти Божого Царства не можуть”. Якщо Наречена не могла бути плоттю й кров’ю, то й Небесний Наречений не міг бути плоттю й кров’ю. А оскільки всі духовні істоти невидимі для людей, то з цього [3HG335] випливає, що Христос невидимий тепер, тому, присутній у світі, Він видимий для природного зору не більше, ніж ангели, про яких сказано, що вони посланці, духи, послані для служіння тим, хто буде спадкоємцями спасіння (Євр. 1: 14). Ми не бачимо ангелів, але віримо, що такі посланці, ангели, існують. Так само ми можемо збагнути, що наш Господь у Своєму другому приході буде присутній у світі й буде виконувати працю, але буде невидимий; і так само ми можемо збагнути, що Він буде присутній зі Своєю прославленою Церквою у світі як Цар слави, і Його Царство праведності незабаром призведе до того, що земля засяє від пізнання Божої слави й буде чудовою від діл віри, слухняності та Богородності. Так поступово, коли зійде Сонце Праведності, світ наповниться світлом, знанням і благословенням того часу, і слава Господа відкриється усякій плоті, і всяка плоть побачить її очима свого розуміння, як тепер віруючі бачать її очима віри. Наш Господь сказав про світ: “Ще недовго, і вже світ Мене не побачить”, і це було правдиве твердження; але правдою було й те, що Він сказав своїм послідовникам: “Але ви Мене бачити будете”. Ми побачимо Його, бо, зачаті знову Духом до нової природи, ми у своєму воскресінні зазнаємо зміни з земної природи на небесну, духовну. Тоді ми побачимо Його таким, яким Він є, бо будемо подібними до Нього духовними істотами.

“ПОБАЧИТЬ ЙОГО КОЖНЕ ОКО”

“І побачить Його кожне око, і ті, що Його прокололи були” (Об. 1: 7). Очі, які побачать славного Господа, не будуть природними очима, бо Святе Письмо запевняє нас, що “не бачив [Бога] ніхто із людей, ані бачити не може”,

оскільки Він живе в неприступному світлі (1 Тим. 6: 16). Іншими словами, природні людські істоти не можуть бачити духовних істот. Кожного разу, коли духовні істоти хотіли показати себе людям, вони брали для себе тіла з плоті; але бачити такі тіла з плоті не означало бачити духовних істот. Ми розуміємо, що для Тисячолітнього віку нічого такого не передбачено, що Стародавні Гідні, Авраам, Ісак, Яків, пророки й т. д., як досконалі люди будуть досконалими виразниками й представниками Господа слави серед людей.

Коли вони бачитимуть їх, вони бачитимуть Господа Ісуса представницьким чином, як учні бачили Отця в Ісусі й наш Господь сказав про це Своїм учням: “Хто бачив Мене, той бачив Отця” (Ів. 14: 9). Як для них було неможливо мати краще представлення Отця, ніж явлене в Сині, так і в Тисячолітньому віці люди не зможуть мати кращого представлення прославленого Христа, ніж те, яке буде дане їм у досконалому Авраамі та інших Його представниках серед людей. “Але, – скаже хтось, – хіба не обіцяно, що прийде той самий Ісус?” “Так, – відповідаємо ми, – хоча Він змінився за Своєю природою, але це той самий Ісус. Та сама любов, те саме зацікавлення, яке Він мав, коли був з нами, – все залишилось Його. Так і ми, коли змінимося з

людських до духовних умов, будемо тими самими особами, але в нових умовах”. “Але хіба не сказано, що Він прийде так само, як відійшов?” “Так, – відповідаємо ми, – саме так Він прийде. Як ми щойно показували, Він прийде тихо, непомітно, невідомо для світу, так само, як і пішов: не було жодного сурмлення в сурми, жодного заколоту по всьому світу, коли Учитель відходив, тому лише Його послідовники, Його найближчі учні, Його мала черідка знатиме про Його присутність, аж поки пізніше Його славна сила не виявиться у полум’яному вогні, у вогненних судах, які будуть задіяні по всьому світу проти усілякої неправди, бо усіляка неправда – то гріх, а усілякий гріх буде знищений, поглинений, і всі охочі та слухняні будуть підняті з-під його влади, а ті, хто відмовиться піднятися, будуть знищені з-поміж людей у Другій Смерті”.

Отже, дорогі друзі, давайте все більше й більше намагатися зайняти біблійну позицію очікування й шукати Ісуса очима нашого розуміння, а не нашим природним зором. У міру того, як ми будемо вчитися цього, наше благословення зростатиме, і ми, зазнавши зміни, будемо бачити Його таким, яким Він є, бо будемо схожими на Нього.

ЗНГ331 (1906 р.)

“ПОСЕРЕДНИК НОВОЇ УГОДИ”

*“До Ісуса – посередника Нової Угоди – і до крові кроплення, яка промовляє ліпше, ніж кров Авеля”
(Євреїв 12: 24, WTB).*

Деяким дорогим братам, здається, важко узгодити наші попередні та нещодавні презентації на тему Нової Угоди та її Посередника. Вони, мабуть, думають, що останні презентації суперечать попереднім і що, таким чином, відбувається якась радикальна зміна настроїв. Навпаки, наші погляди щодо фактів не змінилися ні в якому сенсі та ні в якій мірі. Ми далі віримо і вчимо, що Христос помер за наші гріхи, що без Його відкупної праці не було б прощення наших гріхів, а в майбутньому не буде прощення гріхів світу. Ми далі стверджуємо, що вся гідність, вся заслуга за гріхи є в Його особистій жертві, завершений на Голгофі. У чому ж тоді полягає

зміна? Лише в тому, що ми тепер бачимо, що роками використовували неправильні терміни, коли висловлювали правильні думки. Наприклад: ми говорили про Ісуса як про Посередника Церкви, тоді як слід було б сказати, що Він є Відкупителем і Заступником Церкви та Посередником світу, бо так говорить Святе Письмо. Ми говорили про себе як про благословених умовами Нової Угоди, тоді як ясніше світло на цю тему показує нам, що це Боже благословення отримують Ізраїль і світ, і що Церква отримує своє благословення під найсприятливішою частиною первісної Авраамової Угоди, образом якої є Сара, а не під Угодою Закону (Агари) чи Новою Угодою (Закону), зображеною в Кeturі.

ПЕРВІСНА АВРААМОВА УГОДА

Апостол стверджує, що Бог задалегідь проповідував Євангеліє Авраамові, кажучи: “І

благословляться... в нащадках твоїх всі племена землі” (1 М. 28: 14). Апостол показує, що первісна Авраамова Угода містила дві частини, або два насіння, представлені у двох висловах, що насіння твоє буде (1) як зорі на небі й (2) як пісок на березі моря. Перше згадане насіння стосується Христа – Ісуса, Голови, і Церкви, Його Тіла. Апостол виголошує і підкреслює це в Галатів 3: 11, 29. Духовне насіння Авраама, подібне до зір на небі й небесного сїява, є засобом, через який вторинне насіння отримає своє благословення. Вторинне насіння Авраама, подібне до піску на березі моря, представляє [R4366] всі племена землі, які остаточно прийдуть до згоди з Богом протягом Тисячолітнього віку. Оскільки Авраам представляв Бога, на картині зображено два класи Божих дітей, які отримали розвиток через Авраама – Христа й Церкву на духовному рівні, а також вдосконалений реституційний клас людства на земному рівні.

Апостол посилається на ці два насіння, одне з яких розвинулося під впливом віри, а друге – під впливом Закону та діл. Перше, духовне насіння під Авраамовою Угодою, перебуває в процесі розвитку в цьому Євангельському віці. Друге, насіння по плоті, реституційний клас, має отримати розвиток під Новою Угодою та через її Посередника, згідно з Законом і ділами та фактичною досконалістю, а не лише зарахованою через віру. Її образом була Угода Закону, яка мала своїм Посередником Мойсея, але нічого не привела до досконалості. Апостол говорить: “Через це [Авраамова Угода, що охоплює Церкву] з віри, щоб було з милости, щоб обітниця певна була всім нащадкам, не тільки тому, хто з Закону, але й тому, хто з віри Авраама, що отець усім нам”. Так і Єгова буде Отцем усіх спасених – не тільки класу Церкви, але й відновленого світу, написано бо: “Отцем багатьох народів Я поставив тебе” (Рим. 4: 16, 17).

Усі племена землі, усі народи, які будуть благословенні (для яких благословення набуде чинності), стануть, у такий спосіб, дітьми Бога, Якого зображував Авраам. Отже, слід сподіватися, що ми всі зуміємо побачити, що первісна Угода, укладена з Авраамом, охоплює все, що Бог обіцяв дати як Церкві, так і через Церкву тим зі світу, хто прийме Божу благодать не дарма. Зауважте, що ніяких додаткових Угод

не було потрібно, коли мова йде про божественну непохитність, тому що все було в первісній Авраамовій Угоді.

ДОДАНІ ДВІ УГОДИ

Якщо первісна Угода містила божественну обітницю в повному обсязі як для Церкви, так і для всіх племен землі, які будуть благословенні через Церкву протягом Тисячоліття, то чому Бог влаштував дві інші Угоди, а саме: (1) Угоду Закону, укладену при горі Синай з народом Ізраїлю за посередництва Мойсея, і (2) Нову Угоду, яка має прийти після неї, щоб благословити Ізраїль і весь світ? Ми відповідаємо, що ці дві Угоди були додані з вагомою й достатньою причиною, оскільки вони ще більше прояснюють божественну Мету і, при правильному розумінні, допомагають нам оцінити дію божественної любові й справедливості в минулому, теперішньому і майбутньому.

(1) Угода Закону. Що було її метою? Святе Письмо відповідає, що вона була додана до Авраамової Угоди, щоб заповнити час до приходу обіцяного Насіння, якого стосувалася первісна Угода, і що це було необхідно через гріх, щоб показати високий божественний критерій для Насіння. Безумовно, Угода Закону з народом Ізраїлю виконала цю функцію. Вона встановила критерій, який схвалював Ісуса і засуджував усіх інших. Вона допомогла розвинути юдейський народ щодо Бога й праведності. Вона допомогла зробити його придатним і підготувати до славного “покликання” Євангелія, яке у кінцевому підсумку прийшло до них, запрошуючи їх до божественної ласки та співпадкоємства з Месією у славному Тисячолітньому Царстві за умови вірності та слідування за своїм Відкупителем. Це мало цілющий вплив, оскільки, за Божим провидінням, юдейський народ випереджував праведністю усі народи світу під час першого приходу нашого Господа, так що серед нього кілька тисяч були визнані придатними для переходу від Мойсея до Христа. Крім того, положення Угоди Закону передбачали певні образні врегулювання й пророцтва, які були дуже корисними для Духовного Ізраїлю в цьому Євангельському віці, ілюструючи нам в образах і тінях Закону і показуючи через пророцтва різні справи, що стосуються благословення Церкви в цьому Євангельському віці й благословення світу в Тисячолітті.

Це скупчення, ця суміш справ стосовно двох епох в образах Угоди Закону призвела до плутанини в деяких розумах. Господь приховує речі від нас, щоб розвинути в нас потребу їх шукати. Так Божі діти стають сильнішими від Правд через труднощі, які вони мають у їхньому переживанні, як це відбувається з природною їжею. Ті, хто ретельно переживує, отримують кращу поживу.

Таким чином, ми чітко усвідомлюємо, що Угода Закону “не вдосконалила нічого” і не додала нічого до первісної Авраамової Угоди, хоча й дала певні образні передвістя у зв'язку із загальним планом. Аргумент апостола в тому, що Угода Закону ніколи не мала на меті замінити первісну Угоду. Він розвиває цю думку досить детально в Галатів 4: 21-31. Апостол звертається до віруючих християн, які, визнаючи Христа як первісного спадкоємця Авраамової Угоди, відчували, що так чи інакше вони все ще перебувають під Угодою Закону, подібно до того, як деякі з нас певний час визнавали Христа і повноту Авраамової Угоди, але чомусь припускали, не маючи на те біблійної підстави, що ми додатково потребуємо Нової Угоди й перебуваємо під нею. Тепер ми бачимо, що Церква, Тіло Христа, не перебуває ні під старою Угодою Закону, яка прийшла до свого завершення, ні під Новою Угодою (Закону), яка ще навіть не запечатана.

Ми, духовні ізраїльтяни, маємо вищу частку співспадкоємства з Христом у Первісній Угоді, представленій Сарою, як виразно говорить апостол у Гал. 3: 29: “А коли ви Христові, то ви Авраамове Насіння й за обітницею спадкоємці”.

Світ повинен отримати всі свої благословення та милості Реституції через Нову Угоду (Закону), друге доповнення до Первісної Угоди. Ця Нова Угода (Закону) ще не була укладена, оскільки Посередник, який має її запровадити й зробити так, щоб її благословення дійшли до кожного члена людського роду впродовж Тисячолітнього Віку, ще не завершений. Нова Угода (Закону) буде запроваджена в кінці цього Євангельського віку й охопить весь період Тисячолітнього віку. Таким є вчення апостола в нашому тексті. Ісус, наш Відкупитель і Голова, є її призначеним Посередником завдяки заслугі власної жертви, завершеної на Голгофі. Він міг запечатати її й відразу розпочати її дію, якби Отець не “передбачив щось краще про нас”, Його Церкву, Його

Наречену, яку Бог передбачив як Його членів. Це і є “таємниця” – що Євангельський вік був присвячений розвитку “Тіла” Месії, Посередника через жертву.

У 12-му розділі Послання до Євреїв св. Павло звертається до кінця цього Віку і до інавгурації Нового Віку під Новою Угодою (Закону). Він показує, що його інавгурація образно зображена в інавгурації старої, образної Угоди Закону. Він протиставляє їх. Коли була встановлена Стара Угода Закону, Мойсей зійшов з гори, взяв скрижалі Закону й окропив їх кров'ю, у певному сенсі запечатавши Угоду, а потім взяв цю кров і окропив нею весь народ. Це було образом того, що незабаром має статися. Позаобразний Мойсей, Христос (Ісус – Голова, і Церква – Тіло) зійде з гори закритий покривалом, прихований, тому що людство не може витримати слави Його сяючої присутності.

Інавгурація Угоди Закону відбулася в образному часі утиску, трясінні гори, переляку і тремтінню людей. Позаобраз того, що сталося на горі Синай, відбудеться на горі Сіон (Тисячолітньому Царстві Христа), як тільки завершиться “вибір” і відкриється новий вік. Великий Посередник (Голова і Тіло), закритий покривалом, приховуючи славу духовного стану, викладе Закон і окропить його Своєю кров'ю Нової Угоди (Закону) – так само як Мойсей взяв кров і окропив (Стару) Угоду Закону в образі. Різниця полягає в тому, що Мойсей окропив скрижалі Закону кров'ю тельців і козлів, а позаобразний Мойсей, Посередник Нової Угоди (Закону), буде (символічно) кропити Закон позаобразною кров'ю кращих жертв (позаобразів тельця й козла) – “власною кров'ю” – не тільки дорогоцінною кров'ю Ісуса, але й кров'ю жертв усіх тих, кого Він прийме як “членів Свого Тіла”. Як тоді Мойсей окропив весь народ на горі Синай в образі, так і в позаобразі, у більшому масштабі, Христос (Ісус і Його члени) окропить протягом Тисячоліття весь народ, тобто приведе все людство до пізнання Правди й до усвідомлення його привілеїв повного повернення до гармонії з Богом та Його божественними законами й правилами.

“ЩОСЬ КРАЩЕ ПРО НАС”

Сподіваємося, що Господь благословив нас великою простотою мови у викладенні цієї теми,

і що кожен читач може виразно зрозуміти, що Божа Угода з Авраамом стосувалася насамперед Насіння обітниць та самої лише віри, і її символічно зображувала Сара, яка народила це Насіння. Угода Закону, Агар, не народила цього Насіння, не зумівши нічого вдосконалити. Нова Угода (Закону) коштує смерті Насіння, щоб передати земні права назад природному Ізраїлю, а через нього – світові людства. І це не тому, що Бог не міг вчинити інакше, а тому, що Богові було вгодно вчинити саме так.

Апостол добре сказав, що існує “таємниця”, пов’язана з особливими стосунками Христа і “Церкви, що вона Його Тіло”. Ця Таємниця настільки затьмарена, що юдеї взагалі не могли її бачити, за винятком небагатьох, справді ізраїльтян, і то лише після того, як вони були наповнені святим Духом у П’ятидесятницю. Навіть тоді, як вказав св. Павло, їм було важко збагнути цю Таємницю, що погани також мали бути співпадкоємцями з ними в цих особливих благословеннях, які належали Месії [R4367] і небагатьом вірним, “вибраним”.

Той, хто усвідомлює, що Церква є співпадкоємицею зі своїм Господом, що ті, хто зараз страждає з Ним, згодом також будуть царювати з Ним, не повинен мати труднощів побачити, що смерть Церкви, як каже апостол, “доповнює недостачу скорботи Христової”, і що тільки ті, хто таким чином бере участь у скорботі Христовій, матимуть частку в славі, яка прийде після неї. Нам бракує слів, щоб зробити цю тему більш зрозумілою, ніж вона вже викладена у Святому Письмі. Кожен з нас потребує просвітлення очей нашого розуміння, яке дозволить розпізнати “Божі глибини”. Але Писання запевняє нас, що ці “глибини” “таємниці” є лише для духовно зачатих (1 Кор. 2: 10, 13).

Святий Дух – це Дух смирення, віри й слухняності серця, а також, наскільки це можливо, слова й діла. Ми віримо, що Обіт допомагає багатьом набути такого стану, в якому вони будуть ближче до Господа, а отже, матимуть щедрішу прихильність, благословення і просвітлення. Одне слід пам’ятати: наші жертви не мали б жодної заслуги чи цінності. Тільки завдяки тому, що наш Відкупитель приймає нас як Своїх членів і приписує нам Свою заслугу та зараховує наші жертви як частину Своєї власної

жертви, все, що ми можемо сказати, зробити чи пожертвувати отримує якусь заслугу.

Той, хто ясно бачить вищенаведене, повинен бачити, що протягом цього Євангельського віку гілки Виноградини перебували у процесі розвитку і є її частиною; що тільки тоді, коли вони приносять плід цієї Виноградини, вони будуть збережені як її члени. Ця картина збору врожаю Церкви, Єдиної Виноградини, Христа, – розчавлювання всіх ягід і збирання всього вина – є картиною випробувань усієї Церкви.

Інша картина не згадує Виноградину, а представляє нашу участь з Господом у вигляді самої лише Чаші. Наш Господь, споживши з цієї Чаші, дав її Своїм учням, закликаючи їх випити її всю. Ця Чаша страждань і самозречення дійшла до нас протягом вісімнадцяти століть і досі є з нами. Це пророча Чаша, яка представляє всі жертви і всі страждання всіх членів Тіла Христа, від Голови й аж до найпокірніших членів ніг.

Вірні минулого брали участь у ній, і тепер Чаша дійшла до нас, тож голос Учителя далі каже: “Пийте з неї всі”. Незабаром остання крапля буде випита, і тоді страждання Церкви, яка є Його Тілом – Тілом Христа – будуть завершені. Негайно, через воскресіння, настане обіцяна славна “переміна”.

Про цю чашу страждань, яку Господь скуштував і яку передав Своїм послідовникам і членам, Він сказав: “Бо це кров Моя Нового Заповіту [Угоди], що за багатьох проливається на відпущення гріхів... Пийте з неї всі”. Беріть в ній участь усі. Світ не має пити з цієї чаші страждань Христа. Ця честь збережена для Його святих. Тільки вони можуть брати участь разом зі своїм Господом у Його стражданнях. Якщо в крові Нової Угоди беруть участь усі вірні члени Тіла Христа, то як сама Нова Угода може бути запечатана, поки всі члени Тіла не взяли участі? Це було б неможливо. Той, хто ясно бачить те, що є “таємницею” для світу, повинен бачити, що справа всього Христа у запровадженні Нової Угоди не могла розпочатися до вдосконалення Його власного Тіла, яким є Церква. І першою, початковою рисою запровадження Нової Угоди є її запечатування кров’ю, а вся Його кров ще не була пролита.

Це запечатування Нової Угоди (Закону) не має нічого спільного ні з викупом, ні з нашим

виправданням. Ми виправдані не Угодою, а вірою в дорогоцінну кров Ісуса. Хіба не зрозуміло, що ніхто не може бути виправданий вірою під Новою Угодою (Закону)? Закон – це не “новий” порядок віри, а “новий” порядок діл. Стара Угода Закону (діл) зазнала невдачі лише тому, що її посередник не зміг надати необхідної допомоги. Нова Угода Закону (діл) матиме успіх, бо вона має “кращого Посередника”, здатного відновити до досконалості й надати можливість робити досконалі діла усім, хто цього бажає.

ТРИ ДРУЖИНИ АВРААМА

Авраам мав трьох дружин: Сару, свою першу дружину; потім Агар, служницю Сари, яку вона, після довгих зволікань і очікувань, прикликала до себе нібито для того, щоб допомогти Богу у виконанні Угоди; і, врешті, після смерті Сари, Авраам взяв собі за дружину Кетуру, і від неї мав багато дітей, тоді як від першої дружини й від служниці – лише по одній дитині. Мова апостола дає нам право розглядати цю річ як алегоричну, тобто образну. Святий Дух через св. Павла говорить нам, що Сара представляла саму суть первісної Угоди, а Агар – Угоду Закону. Він пояснює, що юдейський народ перебував у рабстві під своєю Угодою Закону, а отже, був позаобразом Ізмаїла, сина Агари, і що вони були вигнані з Божої ласки, так само як Агар і її син були вигнані з сім'ї Авраама за божественною вказівкою, щоб зробити образ повним. Апостол наводить цей урок, щоб показати нам, що Угода Благодаті, під якою розвивається євангельська Церква, не має нічого спільного з Угодою Закону; що вони були окремими й відмінними.

Дитина Агари дійсно могла деякий час здаватися дитиною Сари, але це не так; так само дитина Сари, Ісак, не була в жодному значенні сином Агари. Апостол стверджує: “А ви, браття, діти обітниць за Ісаком” – первісної Угоди, а не діти Угоди Закону. Ми гадаємо, що апостол, якби писав сьогодні до тих, хто стверджує, що перебуває під Новою Угодою, в образі представленою Кетурую, сказав би їм прямо: “Ви не можете бути дітьми двох Угод, дітьми двох матерів”. Якщо ви є дітьми Угоди Кетури в будь-якому сенсі, ви не можете бути дітьми Угоди Сари; а якщо ви є дітьми Угоди Сари, то в жодному сенсі і в жодній мірі ви не

можете бути дітьми Угоди Кетури, Нової Угоди, яка ще не існує.

“ДІТИ КЛЯТВИ”

Первісна Угода з Авраамом, зображена його дружиною Сарою, – це Угода, яку Бог зв'язав клятвою, яку апостол описує в Євреїв 6: 13-20 (WBTC) і яку називає “надією, запропонованою нам” у Євангелії, і нашим “якорем для душі, міцним та безпечним... за завісою”. Отже, ми є дітьми Божої клятви, дітьми “обітниць”. Наша обітниця, яка дає зачаття через Христа до нової природи, повністю відрізняється від обітниць, за якою юдеї були зачаті як дім слуг; і повністю відрізняється також від обітниць, за якими відновлений Ізраїль і всі племена землі будуть зачаті до людської природи через реституційні процеси як діти Угоди Кетури.

Яка різниця між обітницями, через які ми увійшли до Божої сім'ї, і обітницею, через яку інші можуть увійти до Божої сім'ї в майбутньому? Відповідаємо, що відмінності дуже великі. Бог не матиме справи зі світом безпосередньо протягом Тисячоліття. Він доручив усе Своюму Синові, і Син, у згоді з божественним задумом протягом цього Євангельського віку приймає як своїх “членів” тих, кого Отець “притягнув” до Нього, даруючи їм дух синівського прийняття і таким чином вводячи їх у нові духовні відносини. Ніякі подібні обітници не будуть превалювати у зачатті інших Божих дітей, “інших овець, які не з цієї кошари”. Ці діти клятви, або діти Божої обітниць, є особливою “Малою Черідкою”, якій Отцю вподобалося дати Царство, як говорить Учитель.

На якій підставі, відмінній від тієї, яку матиме світ, вони є прийнятними для Бога? Відповідаємо, що світ буде прийнятий лише тоді, коли він досягне справжньої досконалості під дією реституційних процесів у кінці Тисячолітнього віку. Отець [R4367] не матиме жодних справ зі світом доти, доки людство не стане досконалим у кінці Тисячоліття, і Христос не віддасть Царство Отцю. Тоді люди опиняться в руках живого Бога, проте будуть у цілковитій безпеці завдяки своїй досконалості, якщо в серці будуть віддані Богу та принципам Його правління.

Ісус Христос (і Його Наречена та співпадкоємиця) буде “Посередником між Богом та людьми” протягом Тисячоліття. Всі комунікації

та стосунки людей з Богом повинні відбуватися через Месію, а всі справи та стосунки Бога з людьми будуть відбуватися завдяки Месії та через Нього. Наскільки відмінними від цього є стосунки Бога з Церквою цього віку, “Авраамовим насінням й за обітницею спадкоємцями”. Вони “притягнуті” Отцем, як каже Ісус: “Ніхто бо не може до Мене прийти [тепер], як Отець, що послав Мене, не притягне його”, і кожного, хто приходять до Мене (притягнутий Отцем), Я не відкину (Ів. 6: 44). Деякі з послідовників нашого Господа були притягнені до Нього Отцем ще до того, як Він завершив жертву за гріхи на Голгофі, а інші були притягнені протягом усього Євангельського віку, як говорить апостол: “Кого б тільки покликав Господь, Бог наш” (Дії 2: 39). Тут відбувається зміна божественного задуму. Євангельська Церква, згідно з Авраамовою Угодою, притягнута Отцем до Сина, “дана Йому”. Отець не притягне світ у наступному віці; його притягне до Себе Господь Ісус: “І, як буду піднесений з землі, то до Себе Я всіх притягну”. І навіть після того, як Син притягне людей до Себе, Він, як Посередник, повинен утримувати їх при Собі, доки не навчить, не виховає, не змусить їхні коліна схилитися, а уста – визнати, не навчить їх необхідних уроків і не поверне до всього втраченого, перш ніж Отець матиме з ними щось спільне у кінці Тисячолітнього Віку. [R4368]

Хто скаже, що діти вільної, Угоди Сари, не мають великої переваги у всьому над дітьми Кетури? Вони не тільки мають більш сприятливе прийняття Отцем, але й отримують безпосередньо зачаття Ним до духовного рівня, як читаємо: “Благословенний Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, що великою Своєю милістю відродив нас [дав нам нове зачаття] до живої надії через воскресіння з мертвих Ісуса Христа” (1 Петр. 1: 3). Це Його “вибрані”. Апостол каже: “Бо кого Він передбачив, тих і призначив, щоб були подібні до образу Сина Його, щоб Він був перворідним поміж багатьма братами” (Рим. 8: 29).

У ЧОМУ РІЗНИЦЯ?

Чому Бог робить таку різницю у Своїх відношеннях? Напевно, є логічна причина цього, от тільки б вдалося її з’ясувати. Відомо, що “не чинить нічого Господь Бог, не виявивши

таємниці Своєї Своїм рабам пророкам”. Якби все людство було в серці “справді ізраїльтянами”, то не було б потреби в посереднику і Новій Угоді, бо Авраамової Угоди було б цілком достатньо. Та оскільки світ відчужений від Бога, бунтує проти божественного Закону і любить гріх, посередницька праця необхідна. Великий Посередник (Голова і Члени), здійснивши “очищення Ізраїлевих синів [усього народу] зо всіх їхніх гріхів” наприкінці цього віку, візьме всіх людей під Свою руку і, через покарання та виправлення в праведності, змусить кожне коліно схилитися і кожен язик визнати відповідно до божественного задуму, або ж бути відсіченими у Другій Смерті.

Усі люди грішні, усі є дітьми гніву і перебувають під божественним осудом смерті. Але є й інші речі, в яких всі люди не однакові. Одні ненавидять кайдани гріха, в яких вони перебувають, і прагнуть свободи та примирення з Богом, а інші люблять гріх і відчужені від Бога. Вони не мають Бога у своїх думках. Отже, ми бачимо підставу для різниці у ставленні Бога до цих двох класів. Він звертає увагу на знеможених та обтяжених. Вони шукають Бога, чи не знайдуть Його, і Йому до вподоби “притягнути” їх у цьому Євангельському віці через пізнання Правди до Ісуса, щоб від Нього вони могли виправдатися і стати прийнятними, якщо матимуть бажання, як “члени” Його Тіла, а також страждати з Ним зараз. Потім вони будуть царювати з Ним. Нечестивці не є “притягнуті”, не є покликані до посвячення Високим Покликом цього Євангельського віку, але залишені, щоб Відкупитель займався ними, коли Він прийме посаду Посередника між Богом і людьми – світом.

Та хіба не сказано про віруючих в Писанні, що вони були “відчужені й вороги думкою в злих учинках”? І хіба це не ставить нас на один рівень зі світом у ворожнечі проти Бога? Відповідаємо: ні, є різниця. Люди у світі є ворогами Бога не лише тому, що їхні діла недосконалі, які Він не може прийняти, але також і особливо тому, що їхні серця відчужені від Нього. Вони люблять неправедність. Віруючі ж, навпаки, хоча і є ворогами через злі вчинки, проте не є ворогами в серці, і Бог, Який читає серце, поводить з ними з цього погляду і веде їх до Христа, щоб заслуга Його жертви могла

компенсувати недоліки їхнього гріха і їхніх недосконалих, злих учинків.

Але хіба апостол знову не каже, що ми були чужинцями, прихожими, “відлученими від громади ізраїльської”? Так, ми, погани, були повністю відокремленими й відчуженими від Бога, поки не прийшов Христос, і ми знайшли через Нього доступ до божественної милості, тоді як юдей мав міру божественної милості й можливість для розвитку ще до приходу Христа. Через три з половиною роки після смерті Христа, каже св. Павло, серединна перегородка, тобто розділення між юдеями й поганами, була повалена, так що в Божому провидінні поганин з чесним серцем був для Бога чужим і приходьком не більше, ніж його юдейський ближній.

ПОЄДНАННЯ, А НЕ ПОСЕРЕДНИЦТВО

Існує різниця між Поєднанням за гріх і посередництвом між Богом і грішником. Є певні випадки, коли ми могли б правильно сказати, що особа, яка учинила поєднання за гріхи іншого, була його посередником, але це не є біблійним використанням слова “посередник”. Біблія говорить про Христа як про Посередника Угоди, а не як про Посередника за гріхи. Хоч би якою правдою не було те, що Він став посередником у поєднанні за гріхи світу, це не є біблійною формою висловлювання. Віруючі, як і решта світу, потребують поєднання за наші гріхи як основи для нашого примирення з Отцем. Але віруючі перебувають під Угодою, яка не потребує посередника, як чітко вказує св. Павло: “Але посередник не є для одного” (Гал. 3: 20). Це означає, що там, де Угода має лише одну сторону, вона не має, не потребує посередника. Навпаки, угоди, які мають умови, вимагають посередника, як, наприклад, Мойсей був посередником Угоди Закону, а Христос – посередником Нової Угоди. В обох цих Угодах є пропозиція на умові: “Якщо ви зробите те і те, то Я зроблю це. Якщо будете слухатися Моїх законів і дотримуватися Моїх постанов, то Я благословлю вас” тощо.

Зауважте, чому первісна Угода, тобто Угода Сари, “матері всіх нас”, не потребувала посередника. Це тому, що Бог не давав жодних обітниць на умовах. Всі вони були безумовними для того, хто стане Насінням. “І благословляться в

насінні твоєму всі народи землі” (Гиж.). У цій обітниці немає жодних умов, а отже, посередникові не було б чого прояснювати. Бог Сам взявся вибрати тих, хто має становити Насіння Авраама. Він обрав нашого Господа Ісуса бути “Головою Церкви, а вона Його Тіло”, і Він визначив наперед і, згідно з цим визначенням, вибрав і покликав протягом цього віку тих, хто, як Він бажав, матиме привілей членства в цьому Насінні Авраама. Тут не було місця для посередника, бо Бог здійснював Свій власний вибір. Написано: “Бо ми Його [Бога] твориво”. “Отець любить Сам вас”. “До Мене прийти не може ніхто, як не буде йому від Отця дане те”. “Ніхто бо не може до Мене прийти, як Отець, що послав Мене, не притягне його”.

ГЛЯНЬМО ПО-ІНШОМУ

Ті, у кого чесне серце, хто зараз “притягнутий” Отцем, насправді є дітьми гніву, тому перед тим, як вони можуть бути прийняті Отцем як сини, Він віддає їх Христу, і прийняття їх Христом, або виправдання вірою в Його кров (а не вірою в угоду), робить їх готовими до повернення до Отця, якщо вони все ще цього бажають. Саме до цих виправданих осіб апостол звертається [R4368]: “Тож благаю вас, браття, через Боже милосердя, повіддавайте ваші тіла на жертву живу, святу, приємну Богові, як розумну службу вашу”. Якби їх потрібно було зробити справді досконалими, то їх потрібно було б залишити в руках Сина для такої реституційної праці, яка належить тільки Йому і яка тривала б протягом Тисячоліття. Але замість цього вони виправдані вірою. Їхня віра в Христа, в заслугу Його жертви, засвідчена їхнім відреченням від гріха, “їм зарахована в праведність”, оскільки Ісус застосовує Свою заслугу за них. Коли після цього вони повністю посвятилися виконанню волі Отця аж до смерті й були зачаті святим Духом як Нові Створіння, вони стали “членами” Насіння Авраама, членами Посередника Нової Угоди. Тоді вони вірою перейшли на новий рівень, де їм не ставиться в провину жоден гріх чи недосконалість, доки вони виконують свій Обіт посвячення і “ходять... не за тілом, а за духом” (Рим. 8: 1).

НЕДОСТОЙНІ ВІЧНОГО ЖИТТЯ ДІЇ АПОСТОЛІВ 13: 13-52

*“І ширилось Слово Господнє по цілій країні”
(вірш 49).*

Хоча місіонерська подорож тільки починалася, цей урок бере початок з розповіді про те, чим були зайняті “Павло й ті, хто з ним був”. Попереднє оповідання стосувалося Варнави й Павла. Варнава був “Сином Потіхи”, улюбленим і схваленим Господом, натомість Павло був Господньою “посудиною вибраною, щоб носити Ім’я Його перед народами”, тож незабаром над ним і через нього проявилася особлива Божа сила. Було б великою помилкою вважати, що через це в грудях Варнави прокинувся якийсь дух заздрості. Віримо, що так не сталося, і він далі усвідомлював, що його особливий талант в божественній службі – бути “Сином Потіхи”, привілейованим допомагати, підбадьорювати, втішати св. Павла. Робити так означало належним чином визнавати Господній нагляд за Його працею і радіти, що Його воля виконується. Подібні випробування приходять на всіх Господніх братів дотепер – випробування смирення, братерської любові, повного підкорення Господу, віри в Його керівництво Його справами. Ці випробування є особливо суворими для братів, які займають провідне місце в Церкві. Звідси заклик апостола: “Не багато хто ставайте, брати мої, учителями, знаючи, що [як учителі у будь-якій невдачі] більший осуд приймемо” (Як. 3: 1). Ми також не можемо нарікати на провидіння, яке таким чином випробовує нас. Радше ми повинні визнавати доцільність цього: ті, хто обирається для славних привілеїв майбутнього, повинні повністю продемонструвати Господу смирення й абсолютну відданість Його волі, навіть у потаємних думках. Застосуємо цей урок, пам’ятаючи слова апостола: “Тому то, хто думає, ніби стоїть він, нехай стережеться, щоб не впасти” (1 Кор. 10: 12). І ще: “Тож покоріться під міцну Божу руку, щоб Він вас Свого часу підвищив” (1 Петр. 5: 6).

У цьому ж вірші коротко сказано, що Іван Марко полишив місіонерів, повернувшись до свого дому в Єрусалимі. Що спонукало його до цього кроку, не сказано. Слабкість серця, брак віри, брак мужності – якісь стріли противника, очевидно, вразили його. Про це свідчить факт,

що св. Павло не захотів взяти його з собою в майбутню місіонерську подорож. Однак той, очевидно, отримав цінний урок, оскільки бачимо, що врешті-решт апостол повернув свою прихильність до нього, про що свідчать слова в Кол. 4: 10 і 2 Тим. 4: 11. Радіючи цьому поверненню, нам було б добре не повторювати таку поведінку, але, як пропонує наш Господь, поклавши руки на плуг, не озиратися назад, а йти вперед до мети.

Інший урок полягає в тому, що тих, хто невірний за таких умов, не можна приймати назад так, немовби вони були вірними. Безсумнівно те, що св. Павло докорив йому і відмовив у подальшій співпраці, доки він не продемонструє докази більш розвиненого характеру, було для вічної користі Марка. Урок примирення також цінний. Запамятаймо вислів Гладстона: “Жодна людина ніколи не ставала великою чи доброю, окрім як через численні й великі помилки”; а також слова Вейленда: “Минулого тижня я бачив людину, яка не помилялася чотири тисячі років. Це мумія в єгипетському відділі Британського музею. Єдині, хто не робить помилок, – це мертві”.

ВИДАТНА ПРОПОВІДЬ ВИДАТНОЇ ЛЮДИНИ

Наступною важливою зупинкою місіонерів була Пісідійська Антіохія, велике місто, хоча й не метрополія, якою була Антіохія з нашого минулого уроку. (Всього було шістьнадцять Антіохій).

Перший суботній день застав Павла та Варнаву в юдейській синагозі, як це було їхнім звичаєм, адже юдеї, які очікували виконання месіанських пророцтв, були найбільш підготовленим ґрунтом для євангельського послання, особливо, якщо це стосується їхнього розуму. Увійшовши всередину з іншими, місіонери зайняли місця і після молитов слухали читання уривка Закону, вибраного з пророків старшим громади, якого називали “ангелом синагоги”. Потім настав час для виступів рабинів та інших навчених у Письмі. Рабин, який проводив служіння, побачив, що Павло та Варнава освічені й культурні люди й передав їм, що він буде радий, якщо вони скористаються вільністю в синагозі й звернуться до людей, якщо вони мають таке

бажання. Тоді Павло підвівся на своєму місці, не виходячи на підвищення. Привітавшись рукою, він розпочав промову, кажучи, що має щось, що повинні почути всі ізраїльтяни та інші, хто шанує Бога. Далі була чудова промова, яка в деяких подробицях нагадує нам промову Степана, яку св. Павло, без сумніву, чув, але яку не прийняв. Тепер його аргументи були такими:

(1) Бог, маючи велике благословення для людства, вибрав народ Ізраїлю як знаряддя для цього благословення; і Його турбота про цей народ, впорядкування його справ протягом століть відповідали цій первісній меті.

(2) Далі в цьому народі Ізраїлю Бог вказав на вибір особливої сім'ї, через яку має прийти це благословення. Месія мав бути нащадком Давида. А "милості, що обіцяні вірно Давиду", які мали здійснитися в Месії, означали б вірні Божі милості до Ізраїлю як народу, тому що Месія прийде до них як їхній Цар.

(3) Нарешті, після століть очікувань, Месія прийшов саме з цього роду – з дому Ізраїлю, з родини Давида – Ісус з Назарету (вірш 23).

(4) Месіанство Ісуса вже значною мірою визнане (вірші 24-26).

(5) Юдейський народ в особі своїх правителів, не прислухавшись до свідчення пророків та проігнорувавши очевидну чистоту Ісуса, завдав Йому смерті через римлян (вірші 27-29).

(6) Месіанство Ісуса доведене Його воскресінням з мертвих. Це відповідало пророцтвам Святого Письма і було стверджено численними свідками (вірші 30-37). Зверніть увагу на відсутність у цій промові жалісного тону чи пишномовства. Це було звернення до розуму. Завважте логіку аргументації – факт за фактом, кожен на своєму місці й у своєму порядку. Однак просте перерахування цих фактів мало чого б досягло. Апостол продовжував брати з фактів великий урок, найважливіший для своїх слухачів, а саме:

(7) Всі люди є грішниками; Ісус, Месія, Своєю смертю став Спасителем грішників. Якою б не була Його подальша праця, Він вже виконував діло для всіх тих, хто почує Його послання і відгукнеться усім серцем.

Перед нами критерій правильної проповіді Євангелія. Вона повинна визнавати гріх, а не стверджувати, як це роблять еволюціоністи, що "якщо людина і впала, то лише вгору" – що

замість того щоб бути засудженою Богом як грішник, людина отримує схвалення від Бога за свої еволюційні зусилля та успіхи. Христове Євангеліє визнає первісний гріх і падіння від Божої подоби; воно визнає необхідність у Випкупній жертві й той факт, що Христос є нашим Відкупителем і "Його ранами ми вздоровилися"; що через Його смерть стало можливим наше примирення; що примирення означає закриття гріхів віруючого від Божих очей тепер і привілей увійти до Школи Христа й бути готовим до небесної слави. Апостол коротко показав, яким чином стало можливим виправдання від гріха і відчуження від Бога – набагато більше й повніше виправдання, ніж те, яким століттями користувалися юдеї під своєю Угодою Закону, адже вони мали його лише протягом року, і "не вдосконалив нічого Закон", тоді як кров Ісуса, застосована за віруючих, дієва для всіх видів і ступенів гріха, що прямо чи опосередковано ведуть до первісного гріха Адама, через який на всіх поширився осуд.

ЄВАНГЕЛЬСЬКІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

Уважно зверніть увагу на те, що апостол не сказав своїм слухачам, що відкидання його послання засудить їх на вічні муки. Жодного слова про це. Однак він процитував їм місце зі Старого Завіту, де сказано: "Дивіться, ви, пихаті, дивуйтеся і гиньте, бо в ваші дні таке Я роблю, у що ви ніколи не повірите, навіть якби вам хтось розповів" (Дії 13: 41, WBTC).

Апостол не говорить, що його цитата свідчить про абсолютну безнадійність для пихатих, коли вони гинуть. Пророцтво лише стверджує, що Божий План буде звіщений, і всі, хто погорджував ним, будуть все ж таки здивовані ним і гинуть, не скориставшись благословеннями спасіння. Бог знає, а не ми, скільки з цих пихатих, які дивуються, гинучи, згрішили проти достатньої міри світла, щоб не мати більше жодної можливості в Тисячолітті. Апостол запевняє нас, що "невіруючим... бог цього віку засліпив розум", і Писання стверджує, що наближається час, коли сатана буде "зв'язаний" і більше не обманюватиме людей (2 Кор. 4: 4). Той самий апостол запевняє нас, що коли буде запечатана Нова Угода і буде запроваджено її благодатний устрій, Бог багатиме, "щоб усі люди спаслися, і прийшли до пізнання правди" (1 Тим. 2: 4).

У старих рукописах 42-й вірш читається інакше і вказує на те, що апостоли, виголосивши своє звернення, не залишилися (як було заведено) в синагозі, щоб вислухати запитання і відповіді на них. Виголосивши своє послання, вони вважали за краще, щоб воно подіяло на серця і щоб дискусія, яка неодмінно мала прийти за цим, була відкладена на деякий час. Присутні, як юдеї, так і прозеліти, переконували апостолів, що вони хочуть почути більше про це. Одна з версій натякає, що вони бажали отримати подальшу інформацію протягом тижня; інша – що вони очікували її наступної суботи. У синагозі було чимало побожних людей, і, звичайно, ще більше тих, хто лише формально дотримувався свого поклоніння. [R4365] Побожні, як завжди, цікавилися Правдою. Вони пішли за місіонерами, які “намовляли їх перебувати в благодаті Божій”, даючи тим самим зрозуміти, що вони вже одержали Божу благодать через Закон і пророків і повинні йти далі, щоб досягти сповнення своїх надій під постійним керівництвом Господа, вказуючи, що прихід і праця нашого Господа були лише наступною частиною Божої благодаті, учасниками якої вони вже стали, і що відкинути це означало б відкинути всі милості, які були даровані їм дотепер.

ЗАЗДРІСТЬ, ЛИХОСЛІВ'Я, СУПЕРЕЧКИ, БОГОХУЛЬСТВО

Наступної суботи зібралось багато народу, щоб послухати апостолів. Чи промовляли вони всередині синагоги, чи зі східців до людей, що зібралися на широкому майдані, нам не сказано. Однак промова тривала недовго, коли їх почали перебивати, перечити їм, коли з'явився гнів і богохульство з боку деяких відомих юдеїв. В основі всього цього лежала заздрість. Їхня проповідь ніколи не збирала таких натовпів. Крім того, послання, яке виголосили апостоли, говорило про щось краще, ніж пропонував юдаїзм, щось краще, ніж Закон з його жертвоприношеннями, святами й постами. Ось, як Правда вивідує серця! Як вона притягує одних і відштовхує інших! Яким ворогом Правді є дух честолюбства, ревнощів, заздрощів! Як він веде звичайну людину до гніву, злоби, ненависті, колотнечі, заздрощів! І як з цього боку все це загрожує інтересам Нового Створіння! Як актуально звучить заклик св. Павла до всіх, хто називає ім'я Христа, відкинути гнів, злобу,

чвари та діла диявола і зодягнутися в лагідність, терпеливість, любов, якщо ми хочемо вести добру боротьбу і здобути велику нагороду!

Це вплинуло на місіонерів і підбадьорило їх. Вони говорили дуже спокійно, уникаючи всього, що могло викликати упередження й опозицію; і тепер, коли, незважаючи ні на що, опозиція виникла й загрожувала дієвості Правди, вони повинні були бути сміливими. Вони повинні чітко викласти факти. Вони повинні показати заздрісникам і лихословам, на чому вони стоять. Народові в цілому, над яким панували ці провідники, також потрібно було показати напрямок Правди. Тож апостол заявив: “До вас перших потрібно було говорити Слово Боже; та коли ви його відкидаєте, а себе вважаєте за недостойних вічного життя, то ось до поган ми звертаємось”.

ВВАЖАЄТЕ СЕБЕ ЗА НЕДОСТОЙНИХ

Яка сила в цих словах! Бог так улаштував справи в Євангельському віці, що Його Слово Правди й благодаті судить, випробовує чесність, щирість тих, хто визнає, що є Його. Апостол не судив їхні серця і не говорив: “Ви не гідні цього послання”. Відкидання послання свідчило, що той, хто його слухав, був недостойний у своєму серці. Кожен, хто так вирішив, поповнював число, список тих, хто не достойний вічного життя за теперішніх умов, за теперішньої пропозиції віри й послуху. Скільки з них матимуть ще якусь нагоду, і чи ця нагода принесе їм якусь користь, судити не нам. Вони в руках Господа. Все, що Він зробить для них, буде цілком задовільним для всіх, хто має розум Христа. Ми впевнені в тому, що “Любов велична Божа” дасть кожному членові Адамового роду повне, неупереджене випробування на вічне життя як результат відкуплення, яке є в Христі Ісусі.

Схоже і сьогодні деякі з тих, хто чує це послання, відкидають його з гнівом, злобою, ненавистю та ворожнечею. Вони мало усвідомлюють, що виносять суд самим собі і доводять своїми упередженими вчинками та відсутністю згоди з праведністю, що вони недостойні вічного життя. І, на жаль, деякі з тих, хто скуштував доброго Божого Слова і сили майбутнього віку, хто став причасником святого Духа й учасником, як учень та співпадкоємець, одного Тіла, часом, подібно до Юди, замикаються в собі в подібному гніві, ненависті, злобі, незгоді, гіркоті,

богохульстві, лихослів'ї. Ми боїмося, що їхня справа безнадійна, коли йдеться про майбутнє випробування.

Ми будемо раді всьому, що Бог може мати для них, але пригадуємо слова: “Не можна бо тих... знов відновляти покаєнням”, якщо вони відпадають від Правди, раз спізнавши її й радіючи їй. Примітно також, що такі, як правило, втрачають будь-який страх перед Другою Смертю. Їхні очі розуміння цього, як і інших особливостей Плану, тьмяніють. Наше побивання за ними було б невимовно глибоким, якби ми не усвідомлювали, що “Господь буде судити народа Свого”, і що ми живемо в день, про який Він нам сказав завчасно, коли має відбутися просіювання, трус і очищення Його народу. Коли ми усвідомлюємо, що “Він добре все робить” і не припуститься помилки, це переконує нас, що в минулому ми могли сильно помилятися щодо стану серця, або що зміни характеру можуть швидко відбуватися під дією укусу, отрути, жала гордості, заздрості, наклепу і т. д.

Потім місіонери процитували з пророцтва Слово Господа, що світло, яке спочатку мало засяяти Ізраїлю, мало бути й для поган, і що спасіння, яке спочатку було запропоноване народові, який був під Угодою, ще має поширитися на найвіддаленіші куточки землі. Яка втіха! Яке

задоволення! Ми маємо нагадування, що мало хто усвідомлює довжину і ширину цього великого спасіння через єдине Ім'я; що воно ще має поширитися на кожне створіння, навіть якщо для цього потрібно Тисячолітнє Царство, щоб принести це широке знання і славу можливість.

Почувши це, погани зраділи й вшанували Слово Господа: “І всі ті, хто призначений був в життя вічне, увірували”. Це не означає, що вони були призначені Богом для вічного життя, але буквально означає, що стільки з них, скільки були з класу і характеру, який Бог запропонував, щоб вони мали вічне життя, – увірували. Це гарна думка, яка застосовується як загальний принцип, а саме: згідно з Божественним устроєм Правда і віра в неї настільки пов'язані, що за нинішніх умов вірити можуть лише особи певного складу розуму. Це також містить думку, що вони повинні бути значною мірою в згоді з Богом і праведністю, повинні підкорити свій розум Господу, щоб їх можна було навчити про Нього через засоби, які Йому буде вгодно використати.

Результатом цих зусиль стало широке визнання Правди – Божого послання: “І ширилось Слово Господнє по цілій країні”.

R4364 (1909 p.)

“ЧЕРЕЗ ВЕЛИКІ УТИСКИ ТРЕБА НАМ ВХОДИТИ У БОЖЕ ЦАРСТВО” ДІЇ АПОСТОЛІВ 14:1-28

*“Бо всі боги народів божки,
а Господь створив небеса”
(Псалом 96: 5).*

Попри успіх, який супроводжував проповідь в Антіохії в Пісідії, в юдеях пробудився дух противника, який підбурив побожних і шанованих жінок (гречанок, навернених в юдейську релігію). Вони трималися своїх упереджень, зводячи наклепи на апостолів, їхню працю та їхні мотиви. Ці жінки, своєю чергою, мали вплив на старших міста, поки, нарешті, місіонерів не прогнали. Наступною зупинкою місіонерів була Іконія, близько сімдесяти п'яти миль на південний схід. Тут вони знову проповідували спочатку в синагозі юдеям, і велика кількість як юдеїв, так і греків (юдейських навернених)

увірувала. Але невіруючі юдеї почали наклепами чинити тиск на язичницьке населення. Апостоли залишалися там “довгий час”, ймовірно, кілька місяців, оскільки було багато новонавернених, які потребували настанов, і це було чудове поле для праці в усіх відношеннях. Проте головні юдеї синагоги й погани, на яких вони мали вплив, склали змову, щоб побити камінням місіонерів і тих, кого вони вважали богохульниками. Дізнавшись про це, апостоли, за наказом Господа з Мт. 10: 23, втекли від переслідувань. Їхньою наступною зупинкою була Лістра, що за двадцять миль на південний схід.

Людська природа повторює себе! Як Божий народ під Угодою, – з-поміж якого був начальник синагоги, який виступив проти Євангелія й

жорстоко поведився з його слугами, які прагнули зробити лише добро, – так і впродовж віку так звані слуги Бога були переслідувачами своїх братів! Так само і сьогодні! Наклепи, пере-кручування фактів виходять не від політиків і мирських людей, а від визнаних послідовників Господа, деякі з яких мають великий вплив. [R4369] Як і раніше, існують “небезпеки між братами фальшивими”, і зараз, як і тоді, слід сподіватися духа Юди. Як нам сприймати ці речі? Якщо вони знеохотять нас або повернуть убік у страху, то це буде доказом того, що ми не гідні привілеїв і почестей Царства, які мають бути надані лише тим, хто по Божій благодаті “здобув найбільшу перемогу” (WBTC); хто радше охоче, з радістю прийме грабунок свого майна, свого доброго імені, земної репутації тощо, аніж виявить невірність Господу та Його братам. Ми також не повинні платити лайкою за лайку, наклепом за наклеп. Ми повинні терпляче сприймати жорстоке поводження.

НЕ СИНАГОГА, АЛЕ ЧУДО

Лістра була столицею Лікаонії – “Землі Вовків”. Її мешканці були менш цивілізованими, ніж в інших місцях, які Павло відвідав. Очевидно, що юдеїв там було мало або зовсім не було, і не було синагоги. Проповідь для народу відбувалася на площі.

Під час проповіді св. Павло помітив серед своїх слухачів чоловіка, кульгавого від народження, який слухав дуже уважно. Побачивши, що той має віру, яка б сприяла зціленню, він наказав йому: “Устань просто на ноги свої!” Люди були вражені чудом. Від здивування вони почали говорити один до одного не грецькою, а лікаонською мовою, якої місіонери не розуміли, кажучи, що це боги в людській подобі. Після чуда апостоли, мабуть, пішли до свого помешкання й були здивовані, коли через деякий час народ зійшовся, щоб принести їм жертви, називаючи Варнаву Юпітером, а Павла Меркурієм. У народі були традиції про богів, що сходили на землю в постаті людей, і це, напевно, зумовило їхнє неочікуване сприйняття місіонерів

Одна з цих легенд розповідала, що Юпітер і Меркурій одного разу відвідали це місто Лікаонії. Люди прийняли їх за волоцюг, відмовилися надати їм притулок, висміяли й побили. Нарешті двоє селян гостинно прийняли їх у

своїй хатині, поділившись усім, що в них було. У відповідь боги перетворили їхню хатину на славний храм, над яким вони були поставлені головними служителями землі, тоді як їхні сусіди були затоплені повинню. Статуя Юпітера стояла перед брамою Лістри, і, правдоподібно, ця історія щороку повторювалася в народі. Думаючи, що Павло та Варнава – це нова постать богів, вони вирішили, що є нагода виявити їм пошану й гостинність.

Тепер спокуса була перед місіонерами, і ця спокуса в тій чи іншій формі може спіткати всіх, хто активно зайнятий християнською працею. Чи приймуть вони пошану від людей, а потім, як боги, будуть намагатися навчати їх про Христа як правдивого Божого Сина, Який зійшов з небес і помер для відкуплення світу тощо, або ж відразу припинять це видовище? Для багатьох це дуже сильна спокуса: “Зробімо зло, щоб з нього вийшло добро”. Можна навести подібні спокуси сьогодення. Служитель може пливти під фальшивим прапором, під конфесійною назвою, яка неправильно представляє його серце і яку він сам представляє неправильно. Він може прагнути таким чином служити Богові й просувати Правду, але чи це мудро? Чи було б Богові до вподоби, якби ми таким чином робили зло, щоб з нього вийшло добро? Гадаємо, що ні. Правду можна подавати якомога люб’язніше, доброзичливіше, злагоджено, але вона ніколи не зможе вести добру боротьбу під покровом лицемірства.

Цей самий принцип стосується й інших: бізнесмен може покласти своє світло під посудину заради торгівлі, пообіцявши собі, що використає зароблені гроші на просування Правди. Але чи буде такий шлях прийнятним для Господа? Ми вважаємо, що ні. Дехто прикидається не-тямущим до Правди або вважає її нижче своєї гідності, щоб тільки зберегти становище в суспільстві, і переконує себе, що в тому, що він робить, є переваги, які усе це виправдовують і які сприятливі для Господа, братів і Правди. Ми вважаємо, що вони показують себе негідними місця в “Малій Черідці” переможців. Цей принцип має широке застосування, і саме його повинен бачити й чітко утверджувати у своїй свідомості кожен з Господнього народу, щоб керуватися ним відповідно.

ЧЕСНІСТЬ, НАГОРОДЖЕНА КАМЕНУВАННЯМ

Місіонери кинулись між людей, відраджуючи їх від жертвоприношень і переконуючи, що вони такі ж звичайні люди, як і вони самі. Вони сказали, що їхня місія – відвернути їх від таких справ невігластва й забобонів і вказати на істинного Бога, Його справжній характер і правильне поклоніння Йому: “Ми... благовістимо вам від оцих ось марнот повернутись до Бога Живого, що створив небо й землю, і море, і все, що в них є”. Мудрість згори підказала їм, що цитувати Писання Старого Завіту цим людям, які не знали їх, було б марно. Тому вони говорили те, що люди могли зрозуміти й оцінити, і таким чином подали великий приклад усім, хто коли-небудь говоритиме як посланці Господа. Значна частина проповідей проходить повз вуха слухачів.

Вони представили їхній увазі Бога, Який створив небо, землю, море й усе, що в них. Вони пояснили, що хоча цей великий Бог завжди цікавився Своїми творіннями, проте досі Він дозволяв усім народам, ненавченим і неприборканим, ходити своїм шляхом. Проте Він давав їм певні докази Свого постійного піклування: сонце і дощ, плоди землі у свою пору, даючи людству їжу й привід для радості та вдячності за життя.

Наведено лише уривок проповіді. Можна припустити, що апостол тут, як і скрізь, пояснив, що часи цього колишнього незнання, на яке Бог не зважав, тобто не звертав уваги, тепер закінчуються; що настав новий етап, новий поворот в його великому Божественному Плані. Що тепер усім людям скрізь наказано каятися, відвертатися від гріха, намагатися наблизитися до Бога в благоговінні та послуху й сподіватися на обіцяне Ним вічне життя. Безсумнівно, він пояснив, що основа для цих надій і цього наказу каятися закладена у великому факті, що Бог віддав Свого Сина, щоб Той став Відкупителем людини, а згодом і її Відновителем. Без сумніву, Він пояснив їм, що кожне зусилля в напрямку праведності, Правди й благочестя матиме свою нагороду, тоді як кожен навмисний гріх неодмінно матиме колись своє покарання – чи то в теперішньому віці, чи в віці прийдешньому.

Без сумніву, він також показав людям, що Божественний поклик теперішнього часу призначений лише для того, щоб покликати зі світу “Малу Черідку” святих послідовників Ісуса, які стануть Його Нареченою в Царстві.

За якихось кілька днів після цього до Лістри прийшли інші юдеї, ревні, як і сам Павло з Тарсу, з наміром виступити проти послання про Назарянина. Забобонні люди, які колись були готові принести жертву св. Павлу як богу, тепер, ведені заздрісними наклепами, розпаленими противником, закидали його камінням, а потім витягли з міста й залишили на поталу звірам і птахам. Та в цій місцевості, очевидно, вже було декілька учнів, бо, читаємо: “Коли ж учні його оточили, то він устав, та й вернувся до міста. А наступного дня він відбув із Варнавою в Дервію”. Така людина з таким духом обов’язково була міццю, куди б вона не йшла: міццю в доброму напрямку, як колись була міццю в злому напрямку, тому що тепер дух, який його надихав, був посвяченим, святим. Перед нами урок і приклад для всіх нас, який ми не повинні випустити з уваги. Павло мудро вирішив, що далі вести публічну діяльність в Лістрі, поки громадська думка є такою збуреною, нерозумно. Це означало б накликати непотрібні переслідування на учнів, які, як нові у вірі, могли б не встояти в цьому.

ДЕРВІЯ, А ПОТІМ ШЛЯХ ДОДОМУ

Очевидно, апостол був наділений якоюсь Божественною силою, якоюсь надприродною міццю, інакше він ніколи не зміг би так швидко одужати після побиття камінням. Поясненням цьому є, по-перше, незламна воля самого св. Павла, яка панувала над його тілом і зробила це тіло своїм слугою, і по-друге, в цьому йому сприяла Божественна співпраця. А хіба не так буде і з нами? Хіба віра, мужність, ревність і рішучість не впливатимуть на нашу здатність вистояти й витримати життєві випробування та труднощі? І чи не буде нам достатньо Господньої благодаті? А якщо Він допустить, щоб нас закидали буквально камінням, або символічними стрілами, або гіркими словами, то хіба Він не зможе допомогти нам, щоб ми не ослабли?

Очевидно, що після проповіді в Дервії багато стали учнями. Тоді апостоли вирішили йти

додому – до Антіохії, до Еклезії, яка послала їх як своїх представників. Прагнучи не просто повернутися, але повернутися відважно тим самим шляхом, яким вони йшли, вони отримали можливість зустрітися з учнями в різних місцях, зміцнити їх і підбадьорити на добрій дорозі, “вузькій дорозі”. У їхній проповіді не було жодного обману. Вони не говорили віруючим, що незабаром вони, ставши учнями Розп’ятого, матимуть процвітання у своїх ділових інтересах. Вони не говорили їм, що християнство стане для них перепусткою в громадські кола заможних і вишуканих людей. Навпаки, їхнє послання було співзвучне зі словами нашого Господа: “Це Я вам розповів, щоб мали ви мир у Мені. Страждання зазнаєте в світі, але будьте відважні: Я світ перемиг” (Ів. 16: 33). І ще: “Не дивуйтеся, браття мої, коли світ вас ненавидить” (1 Ів. 3: 13); “Блаженні ви, як ганьбити та гнати

вас будуть, і будуть облудно на вас наговорювати всяке слово лихе ради Мене” (Мт. 5: 11).

Отже, читаємо, що, подорожуючи, вони “душі учнів зміцняли, просячи перебувати в вірі, та навчаючи, що через великі утиски треба нам [R4370] входити у Боже Царство” – що таким є Божественний задум для вдосконалення нашого характеру та випробування щодо нашої придатності до спадкоємства з нашим Господом. Не забуваймо, дорогі друзі, що теперішній злий світ (вік) ще не завершився; що сатана далі є його князем, і що скорбота все ще є ціною за місце на Престолі! Очікуючи цього, нас не розчарують переслідування, коли вони прийдуть на нас. Як і у випадку з нашим Господом, ми можемо знати, що “вороги людині – домашні її” (Гиж.) – її власний народ, її власна нація.

R4368 (1909 p.)

“І НАС... ОЖИВИВ” ЯКОВА 2: 14-26

“Віра без діл мертва” (вірш 20).

Багато хто припускав, що існував доктринальний конфлікт між св. Павлом та св. Яковом, коли перший вважав віру важливою рисою християнства, а другий наполягав на тому, що пріоритет мають діла. Так чи інакше цей конфлікт думок тривав віками, і ми маємо його сьогодні. Ми вважаємо, що між апостолами не було такого конфлікту, і що ця тема, правильно зрозуміла сьогодні, не залишає місця для суперечок. Св. Павло наполягає на тому, що Угода Закону була Угодою діл, і що ніхто не міг бути виправданий під нею, бо ніхто не міг робити досконалих діл, тому всі юдеї були під осудом. Він вказує на те, що первісна Авраамова Угода була кращою і вищою за Угоду Закону, бо її положення не вимагали досконалих діл, неможливих для впалої людини, натомість випробовували її з іншого боку – з боку віри. Св. Павло не мав на увазі й не говорив, що діла нічого не варті в Божих очах, але, розуміючи, що юдеї, покладаючись на свою особливу Угоду Закону, надавали більшого значення ділам, ніж вірі, звернув їхню увагу на те, що для духовних ізраїльтян класу

Ісака, спадкоємців первісної Угоди Сарі, віра повинна розглядатися як мірило. Згідно з нею, кожен, хто досягне належного рівня віри, буде прийнятним для Бога. Ця Угода не наполягає на вірі без діл, але вказує на належний розвиток віри як необхідної речі – чогось більшого, ніж початкової віри в те, що “Він [Бог] є, а тим, хто шукає Його, Він дає нагороду” (Євр. 11: 6).

Віра – це питання кроків і розвитку; і тільки розвинена віра може принести нам благословення Авраамової Угоди. Це передбачає діла, наскільки вони є можливими, як засвідчення віри. Проте ніхто з нас не може бути виправданий ділами, тому що наші найкращі діла недосконалі. Наш суд, наше випробування в кінцевому підсумку звучить так: “Нехай станеться вам згідно з вашою вірою” (Мт. 9: 29). Св. Яків, мабуть, помітив, що дехто схильний впадати в протилежну крайність у питанні віри й повністю ігнорувати діла. Він не стверджує, що людина може робити діла, які виправдовують її перед Богом, а лише наполягає на тому, що якщо в серці розвинулася правильна віра, то вона обов’язково принесе плід і матиме зовнішній прояв відповідно до

обставин. Безсумнівно, це – здорове бачення, яке повністю узгоджується зі словами нашого Господа: “По їхніх плодах ви пізнаєте їх” (Мт. 7: 16).

Прийшовши в сад, повний плодів, ми можемо швидко розпізнати різні види дерев за їхніми плодами. Так само і з християнином. Якщо він сповідує віру в Христа, ми готові визнати його братом, та “коли хто не має Христового Духа, той не Його”. Отже, ми шукаємо свідчення Господнього Духа, вдачі, характеру в усіх, хто визнає себе Його “членами”, “братами” (Рим. 8: 9). Якщо ми бачимо мало Господнього Духа (вдачі), ми схильні запитувати, як довго цей брат знає Господа і сповідує посвячення Йому. Ми іноді зустрічаємо “немовлят у Христі”, які за той час, що вони пізнали Його, повинні були б бути більш розвиненими й мати більшу міру Його Духа. Ми повинні бути обережними, щоб не вважати таких у тому чи іншому значенні цього слова відповідними вчителями або прикладом для наслідування.

І навпаки, у деяких ми можемо дуже швидко розпізнати Дух Христа – лагідність, покору, терпіння, братерську доброзичливість, любов. І якщо, як іноді буває, ці якості швидко розвиваються в тих, хто тільки недавно прийшов до пізнання Правди, ми можемо тим більше порадіти такому плодоношенню. Яким би молодим не був такий брат, якість плодоношення, розвиток серця вказує на те, що він, можливо, є одним зі “старших” братів, навіть якщо Церква, через те що він є новонаверненим, може не вважати за потрібне поки що офіційно висувати його на становище “старшого”.

ЗАЧАТТЯ, ПОТІМ ОЖИВЛЕННЯ

Іншими словами, вчення св. Павла і св. Якова можна повністю гармонізувати, якщо згадати слова першого: “І вас, що були мертві через ваші провини й гріхи, ... Він оживив” (Еф. 2: 1). Після того, як грішник, мертвий у провинах і під осудом, по Божій благодаті почув про Христа і вірою прийняв свою частку у викупній праці, він є “виправданий вірою” ще до того, як встиг принести якісь діла чи плоди. Тоді, якщо, йдучи за Господнім керівництвом і настановами, він приніс себе в живу жертву

Господу, взявши свій хрест і пішовши слідами Ісуса, прийняття його жертви Отцем означало його зачаття до нової природи на духовному рівні як “Нове Створіння”. Якщо дух, що дає зачаття, не загубиться, не помре, то праця перетворення буде прогресувати. Згодом, у результаті перебування святого Духа в смертному тілі, відбуватиметься оживлення, активність. Якщо цей процес продовжуватиметься, то врешті-решт “Нове Створіння” вдосконалиться і буде готовим до народження на духовному рівні через воскресіння. Таким чином, наш Господь у Своєму воскресінні став Первістком багатьох братів, і ми, Його брати, “народимося з мертвих” у свій час, якщо будемо вірними. Але якщо іскра життя згасне, ми станемо вигнанцями й не зазнаємо народження у воскресінні.

З цього погляду ми здатні бачити, що початок Божого керівництва нами залежить від віри, що саме до нашої віри апелюють Божі обітниці, і що цими “цінними та великими обітницями” Бог, торкаючись нашої віри, підживлюючи її, діє в нас, щоб ми спершу хотіли, а згодом і чинили Його добру волю. Хотіти чинити правильно має першочергове значення і повністю залежить від віри. Чинити (що впливає з цієї віри) є Божою діяльністю через неї й відповідає “оживленню” природного народження. Період оживлення може настати раніше чи пізніше, але силу, бадьорість ненародженої дитини зазвичай оцінюють за проявами оживлення. Так само і з християнином. Коли його віра достатньо розвинеться, ступінь його активності в послуху Богові, в служінні Правді й праведності та братам свідчитиме про силу чи слабкість його духовного розвитку.

Самоаналіз у цьому напрямку дуже доречний. Якщо ми почули, побачили Божу благодать, скуштували її й насолоджувалися нею, але не виявили бажання служити нашому милосердному Отцеві або допомагати іншим отримати такі ж благословення, якими ми насолоджуємося, то це означає, що наша духовна життєвість дуже слабка і знаходиться під загрозою загибелі. Якщо ж, навпаки, ми палаємо [R4378] любов'ю до Господа, оцінюванням Його великого Плану Спасіння й охоплені бажанням нести добру

звістку іншим для їхнього благословення, зміцнення, утвердження та участі в Божественній вірі, це повинно нас підбадьорювати. Ми також повинні зауважити, що Ісус особливо любив і прихильно ставився до більш ревних, енергійних та активних апостолів – Петра, Якова, Івана, і, можемо бути певні, також до Павла.

ГРІЙТЕСЬ ТА ЇЖТЕ

Св. Яків наполягає на своєму і намагається пробудити тих, хто має певну міру віри, але ще не перейшов до ступеня оживлення. Він запитує, яка користь від того, що ми говоримо, що маємо віру, якщо не маємо відповідних діл, які б засвідчували віру, хоч би якими недосконалими не були ці діла. Він запитує: “Чи може спасти його віра?”. Відповідаємо: “Ні”. Як стверджує св. Павло, важливою є віра, яка діє любов’ю. Отже, значення має саме віра, а не діла, бо віра може бути досконалою, повною, а досконалість діл для нас неможлива, бо ми маємо цей скарб Нової Природи в глиняній посудині.

Ілюструючи цю думку, він дає зрозуміти, що сказати вбогому братові нашої віри, що Бог йому допоможе, і відіслати його ні з чим, коли в наших силах полегшити його недолю, не було б такою вірою, яку схвалив би Бог. Це радше означало б, що ми обманули самих себе. Це не принесло б нам ніякої користі. Отже, віра, яка не має діл хоч якогось виду чи ступеня, не може називатися живою вірою, бо вона ще не дала жодних свідчень життя – не показала жодного оживлення.

Св. Яків виразно засвідчує свою думку, кажучи: “Але скаже хто-небудь: Маєш ти віру, а я маю діла; покажи мені віру свою без діл твоїх, а я покажу тобі віру свою від діл моїх”. Він знову вказує на особливість віри юдеїв в єдиного Бога на відміну від віри язичників у багатьох богів. Він каже братам-юдеям: “Ви хвалитеся, що знаєте єдиного живого і правдивого Бога, але знайте, що це не межа вашої віри, тому що демони вірять і тремтять. О, нерозумний, віра без діл безплідна. Вона ніколи не може принести тобі життя, народження”. Отже, віра, яка не розвиває послуху в гармонії зі здібностями, є марною в цьому Євангельському віці, так само

як недосконалі діла не змогли виправдати до життя під Угодою Закону.

ІЛЮСТРАЦІЇ ВІРИ ТА ДІЛ

Зверніть увагу на те, що було з Авраамом, “батьком вірних”. Написано, що він повірив Богові, і його віра була зарахована йому за праведність. Та скільки потрібно віри і як вона пов’язана з ділами? Св. Яків говорить, що Бог наклав на віру Авраама вирішальне випробування. Воно б показало її недієвість, якби віра не розвинулася до оживленої стадії діл послуху. Минули роки після надання обітниці, й Ісак, насіння обітниці, став юнаком, коли Бог наказав принести його в жертву на жертovníку, тим самим образно показуючи на майбутнє, що Христос, справжнє насіння Авраама (Гал. 3: 29), повинен пройти випробування віри до ступеня слухняності аж до смерті – жертвоної смерті.

Тоді, побоюючись, що він дав приклад такої високої віри й послуху, який може знеохотити нас, св. Яків вибирає і ставить перед нами іншу ілюстрацію віри й діл – блудницю Рахав. Вона мала віру в Бога, але та не принесла б їй користі, якби не розвинулася до ступеня активності та корисного служіння, коли вона ризикувала власними земними інтересами заради допомоги шпигунам. Очевидно, що вона ніколи не мала б таких діл без віри, і саме така віра є особливо приємною Господеві. Але віра не була б приємною Господеві, якби не вела до діл, що є в згоді з нею. Таким чином, ми бачимо, як діла пов’язані з нашим виправданням у поєднанні з вірою, яка є основою наших діл.

ТІЛО БЕЗ ДУХА

Св. Яків підсумовує цю думку, кажучи: “Бо як тіло без духа мертво, так і віра без діл мертва”. Хтось може подумати, що автор цих слів помилився, порівнюючи тіло з вірою, а дух життя з ділами, припускаючи, що ілюстрацію слід змінити, а саме, порівняти тіло з ділами, а дух життя з вірою. Але св. Яків висловив цю річ правильно. Тіло повинно бути, перш ніж у нього може вселитися дух життя. Так само і віра повинна існувати, перш ніж вона може бути оживлена до діяльності. Але оживлення абсолютно необхідне для того, щоб ми могли отримати народження з духа в Першому

Воскресінні. Попри все, що ми написали на цю тему, особливо в “Дослідженнях”, том VI, деякі дорогі друзі час від часу пишуть нам з розгубленням, бажаючи знати, який шлях їм обрати щодо братів (а іноді навіть відомих братів), чиї діла не відповідають їхньому сповіданню віри. Наприклад, в одному з нещодавно отриманих листів зазначалося, що один знаний в Правді брат, у якого зазвичай проходили зібрання, має слабкість до міцних напоїв. Брати побоювалися, що якщо зібрання перенесуть з його будинку, він не буде відвідувати їх в іншому місці. Вони хотіли знати волю Господа щодо того, що їм робити.

Ми були раді відзначити їхню любов до брата, а також їхнє прагнення до Правди, щоб через його слабкість не зганьбилася справа Христа. Ми порадили, щоб до того, хто помиляється, ставилися як до брата, бо його неміч може бути спадковою, а може бути й проти його волі; але ми також радили, щоб такого немічного в жодному разі не виставляти перед світом як видатного представника Правди. Це збездестило б Правду, а також завдало б шкоди братові, який міг би відчувати, що його слабкість брати вважають виправданою, і таким чином, здобувши заохочення, він міг би не докладати необхідних зусиль – не дозволяв би вірі діяти в ньому, керувати ним, контролювати його смертну плоть, як того вимагає Святе Письмо.

З повним співчуттям і братньою любов'ю ми віримо, що обраний шлях не допомагає брату; що для нього було б краще, якби дорогі друзі з любов'ю докорили йому і перенесли зібрання з його дому. Якщо в ньому є хоч трохи духа Господа, духа покори й любові до братів,

то така поведінка щодо нього була б дуже корисним докором, ставлячи перед ним і перед усіма високі критерії християнського вміння поводитися. Але чи не кажуть, що це може призвести до того, що він буде протистояти Правді? Ми відповідаємо, що Святе Письмо попереджає нас, що наше Євангеліє “для одних бо смертельна запашність на смерть, а для других запашність життєва в життя” (2 Кор. 2: 16). Уся наша відповідальність полягає в тому, щоб виконувати волю Господа якнайкраще, якнайніжніше, якнайлюбізніше, але з такою силою і рішучістю, щоб це послужило уроком для тих, хто піддається нашому впливу і впливу Господа через нас.

Ми щойно отримали листа від дорогої сестри, яка вже багато років пов'язана з Правдою й глибоко цікавиться нею. Вона пише нам, що тільки зараз пробуджується до усвідомлення чудових привілеїв, які належать їй і пов'язані з жнивною працею і “звіщанням чеснот Того, Хто покликав нас із темряви до дивного світла Свого”. Ця дорога сестра тільки зараз стала цілковито оживленою, мотивованою Правдою. Можна очікувати добрих наслідків не тільки в приведенні інших до пізнання Правди, але й у приведенні її власного серця до повної гармонії з Господом і до більшої подібності характером до Нього, у прояві плодів і благодатей святого Духа. Це оживлення прийшло в поєднанні з намаганнями сестри жити згідно з усіма різноманітними рисами Обіту. Ми сподіваємося почути від інших, що вони схожим чином благословенні й натхненні на добрі діла для Господа, братів і Правди.

R4377 (1909 p.)

ЯЗИК – СИЛА НА ДОБРО І ЗЛО ЯКОВА 3: 1-12

*“Хто стереже свої уста й свого язика,
той душу свою зберігає від лиха”
(Приповісті Соломонові 21: 23).*

Наша тема загальноновизнана як один з найглибших, відомих у світі, трактатів на тему сили слова. Очевидно, св. Яків був дуже практичною людиною. Про це свідчать його зауваження стосовно важливості слів як свідчення віри, про що

ми говорили на минулому уроці. Сьогоднішній урок підхоплює цю практичну думку і застосовує її до язика загалом, а особливо до сили слова в тих, кого визнають у Церкві Старшим або Учителем. Отже, наш урок відкривається закликком: “Не багато-хто ставайте, брати мої, учителями, знаючи, що більший осуд приймемо [як учителі]”, тому що в багатьох речах ми

всі спотикаємось. Йдеться про те, що той, хто намагається бути вчителем, “раббі”, займає становище, яке піддає його більшій критиці, ніж звичайного члена Еклезії. Якщо він помиляється, то буде підданий набагато суворішій критиці й докору, ніж якби він допустив ту ж помилку у своєму приватному судженні. Щобільше, він бере на себе, з погляду Господа, велику відповідальність, стаючи послom Євангелія й мовним знаряддям Господа. Якщо вірність і дбайливість принесуть йому велике благословення і нагороду, то невірність або недбалість принесуть, відповідно, важкий осуд.

Ці слова апостола (разом із пропозицією Господа, щоб ми, коли нас запрошують на гостину, не сідали на передні місця, а на задні, і щоб ми не шукали титулу “раббі”, а були смиренними, як “малі діти”) – як поради дуже авторитетної особи в Церкві, у поєднанні із закликом св. Петра: “Тож покоріться під міцну Божу руку, щоб Він вас Свого часу повищив”, – повинні належним чином викликати в нас страх перед відповідальністю становища учителя в Церкві. Якщо нам доведеться, з Божого Провидіння, зайняти таке становище, його слід займати дуже покірно й з великим страхом, постійно пильнуючи й молячись, щоб не впасти в спокусу і не ввести в оману себе та інших.

“ПЕРЕД УПАДКОМ БУВАЄ БУНДЮЧНІСТЬ”

Звичайно, у цієї небезпеки є причина. Вона криється в амбіціях, які іноді набувають вигляду гордості, а іноді – любові до похвали. Перша з них, гордість, завжди заслуговує на осуд і ніколи не підлягає виправданню, бо жоден представник нашого роду не має розумних, справедливих підстав для гордості, навіть якщо він, порівняно з рештою людства, може прийти до висновку, що він впав менше, ніж багато хто. Інша небезпека амбіцій – любов до схвалення з боку інших, – є досить властивою, якщо вона спрямована в бік Бога, але вона небезпечна тою мірою, якою прагне людського схвалення, бо ті, хто нас оточує, так само недосконалі й можуть часто віддавати похвалу й аплодувати тому, що наш Господь не схвалив би й засудив би. Отже, єдиною допустимою амбіцією є бажання

догодити Богові, отримати Його схвалення і, остаточно, Його “Гаразд”.

Звичайно, це в даному разі означає також бажання й очікування схвалення від тих Господніх братів, хто має Дух Господа – “розум Христів”. Це могло б також містити оцінювання любові та поваги з боку всіх людей. Але це не повинно бути частиною наших амбіцій, і ми не повинні очікувати, що людство в цілому буде настільки натхнене праведністю, Правдою та їхнім духом, щоб виражати схвалення й аплодувати тому, що найбільше до вподоби Господу. Навпаки, ми повинні пам’ятати, що якщо хтось любить світ і його схвалення та оплески, то в ньому немає любові Отця. Якщо він отримує схвалення світу загалом, то повинен пам’ятати слова Господа: “Горе вам, як усі люди про вас говоритимуть добре”. Це повинно бути для такої особи знаком, що у важливому сенсі й ступені вона не є в згоді з Господом і Його посланням, інакше світ ненавидітиме її, як ненавидів Христа і вигукував: “Розіпни його!”.

“ОДИН ВАМ НАСТАВНИК, ХРИСТОС”

Св. Яків не застерігає нас від служіння, ані не намагається перешкодити нам робити добрі вчинки один для одного як членам Тіла Христа. Його застереження спрямоване проти намагання нами бути директорами (школи), учителями. Є лише один Учитель, Директор для всієї Церкви Христа на весь цей вік. Він – “Голова Церкви, а вона Його Тіло”, Він – Директор, Наглядач, Опікун, Наставник “членів”.

Справді, апостол дає зрозуміти, що Господь “розклав члени в тілі, кожного з них, як хотів”. Він дає зрозуміти, що якості ока, вуха і язика є якостями голови, у порівнянні з рукою, ногою і т. д., які є якостями тіла. Наш відсутній Господь, Голова, обіцяв бути з кожним маленьким зібранням Свого народу: “І ото, Я перебуватиму з вами повсякденно аж до кінця віку”, тому серед них Йому до вподоби виконувати певним чином і через певні знаряддя головування на таких зібраннях і бути Учителем. Але Він не нав’язуватиме нам Своє головування. Він чекає, щоб служити, навчати, провадити тих, хто перебуває в правильному стані серця, бажає пізнавати Його волю і виконувати її. Даючи вказівки Його

народові щодо Його волі, Він очікує, що той буде дотримуватися Його вказівок, якщо хоче мати благословення, яке Учителю до вподоби дарувати. Отже, якщо, зібраний в Його ім'я, той дотримується вказівок Його Слова, прислухається до Його голосу у Святому Письмі й стежить за настановами Його Духа, а також схвалює це один в одному, де є така можливість, то благословення Учителя буде відповідним.

Таким чином, на кожній малій групі лежить відповідальність затверджувати своїм провідником тільки посвячену особу. Не можна обирати провідником овець козла, ані вівцю, зовнішня поведінка якої не свідчить про щирість серця та бажання йти слідами Учителя. Гордість і егоїстичні амбіції бути паном над черідкою не слід толерувати, бо вони завдадуть шкоди не тільки Еклезії віруючих, але й свавільним, які прагнуть їх вести. Однак там, де виникає потреба стримати когось від зайняття передніх місць на духовній гостині, це стримування слід здійснювати доброзичливо, з любов'ю, пам'ятаючи, що одні мають більші випробування і спокуси в цьому плані, ніж інші, і, як каже апостол, “сам себе доглядаючи, щоб не спокусився й ти”.

Св. Яків стверджує: “Бо багато ми всі помиляємось”. Він не має на увазі, що ми всі потрапляємо в гріх або серйозну оману, але хоче сказати, що поки ми перебуваємо у плоті, і Дух Господа та Його послання передається через наші недосконалі вміння, ніхто не є безпомилковим. Отже, ті, хто не прагне до лідерства в зібранні “святих”, не повинні бути надмірно критичними [R4381] до братів, які, здається, виявляють смиренність серця і намагаються служити їм, ламаючи для них хліб життя. Їх слід цінувати й любити за їхню працю, навіть якщо кожне їхнє висловлювання не може бути прийняте беззастережно. Ці почуття стосуються не тільки вчителя, який навчає усно, але й друкованих сторінок, за допомогою яких інший може бути представлений у зібранні.

“ТО ЦЕ МУЖ ДОСКОНАЛИЙ”

Ми не повинні розуміти апостола так, що будь-яка людина дійсно є досконалою, або що вміння загнуждати язик вказуватиме на те, що досконалість вдалося досягти в усіх інших

сферах життя. Його думка, очевидно, полягає в тому, що язик є найскладнішим для контролю членом людського тіла, і що той, хто зумів би досягти такого контролю над ним, який би унеможливив спотикання в мові, довів би свою здатність керувати всіма сторонами своєї природи. Звичайно, у цьому відношенні, як і в будь-якому іншому, немає досконалої людини. “Нема праведного [досконалого] ані одного”. Єдиним досконалим після гріхопадіння Адама був Той, Хто зійшов згори, і Хто є вищим за всіх, бо в Ньому не було жодного гріха, жодної спадкової плями, жодної вади.

“Спроможний приборкувати й усе тіло”. Це наводить нас на думку про стриманість, необхідну нам у всіх життєвих справах. “Нехай про вашу поміркованість знають усі” (WTV) – вашу стриманість, приборкання всього вашого тіла. Праця благодаті, яку Господь пропонує і радить, дуже ґрунтовна і не залишає часу на те, щоб “вбивати” його в пустих розмовах, жартах, іграх, легковажності чи читанні романів. Дехто з дорогого Господнього народу не досяг достатнього розвитку, щоб оцінити це, – не досяг рівня оживлення в служінні праведності та в боротьбі з гріхом й самолюбством у власній плоті.

ЗАГНУЗДАННЯ КОНЕЙ ЯК ІЛЮСТРАЦІЯ

Св. Яків, щоб проілюструвати силу розуму, волі в контролюванні тіла, а особливо язика, ілюструє це на прикладі загнуждання коня. Баского коня, набагато сильнішого за людину, можна “осідлати”, тобто приручити, загнуждати й змусити виконувати волю їздця. Але не так з язиком. Він найбільш непокірний. Нова воля рішуче вимагає, щоб язик рухався тільки в правильному напрямку, промовляючи слова справедливості та любові, однак незабаром язик тікає, розриває свої пута. Тут ми маємо безконтрольність, яка завдає шкоди деяким, а можливо, й багатьом. Схоже з кораблями: стерно розташоване так, щоб повертати корабель перед лицем найсильніших поривів вітру. Не тільки малі, але й великі кораблі повертають малим рулем, який чудово слухається поворотного механізму рульового. Але язик, який мав би підкорятися вказівкам Нового Створіння і бути його найкориснішим слугою, навпаки, є

упертим, неконтрольованим. Отже, язик, один з найменших наших членів, є одним з найважливіших. Він може робити великі речі як на добро, так і на зло, подібно до того, як малий вогник сірника може запалити ліс.

“І ЯЗИК ТО ОГОНЬ.

Як світ неправості, поставлений так поміж нашими членами, язик сквернить усе тіло, запалює круг життя, і сам запалюється від Геєнни” (Як. 3: 6). Перед нами низка словесних образів. Язик – це світ неправості в тому сенсі, що кожне беззаконня у світі можна передати за допомогою язика. Звичайно, ніколи не мається на увазі сам орган, лише мова, яку представляє язик. Через язик, через нашу мову, усну чи письмову, кожна форма зла може знайти своє найвпливовіше вираження. Язик може малювати картини швидше і яскравіше, ніж будь-який пензель художника. Оскільки світ навколо нас сповнений беззаконня, вираженого в тисячах форм, то в межах можливостей язика – зобразити їх і за допомогою друкарського верстата розповсюдити серед мільярдів людей. Це справді світ неправості, якщо його використовувати неправильно. На жаль, навіть серед християн це часто трапляється. Необережні слова, вигадки, натяки, вкинуті в розум ближніх чи друзів, схильних думати погано, а також висувати злі здогадки тощо, подібні до запалених сірників, вкинутих у сінник. Вони готові викликати пожежу, яка може завдати непередбачуваної шкоди ближньому, а від нього іскри розлетяться далеко і близько, викликаючи моральні й духовні руйнування.

Круг життя (буквально колесо життя), або людський шлях від колиски до могили, можна легко запалити в будь-яку мить. Для цього існують тисячі можливостей. Язик – це сірник. Можливо, св. Яків спеціально мав на увазі круг життя Нового Створіння та його небезпеки. Що, якби його підпалили й уся духовна перспектива зазнала б краху, була би знищена! Про те, що саме такою була його думка, здається, свідчать слова: “І сам запалюється від Геєнни”. Світ загалом має злі язика, нечестиві уми. Проте, будши невідродженими, діти світу не піддаються небезпеці Геєнни, Другої Смерті. Натомість Церква, отримавши Божу благодать

у Христі, “народжена [зачата] знову” (WTV), віддала всі свої сили на досягнення духовного благословення, яке Господь обіцяв вірним. Тому в Церкві влада язика набагато потужніша, ніж деінде. Він може запалити для когось круг Нового Життя – запалити вогонь, який може горіти у Другу Смерть, може не обмежитися кимось, у чиєму серці він запалений, але може поширитися на інших з подібними наслідками, псуючи задоволення, щастя, Христову подобу в теперішньому житті й руйнуючи всі майбутні перспективи. Не дивно, що наш дорогий Відкупитель застерігає нас:

“УВАЖАЙТЕ, ЩО ЧУЄТЕ”.

Кожен повинен пильнувати проти лихих розмов та іскор, які можуть завдати шкоди, і кожен також повинен пильнувати, щоб іскри не падали на нього самого і не розпалювали вогонь у його серці. Вогнегасник (вода Правди) також повинен бути постійно під рукою, щоб будь-яку іскру, що спалахнула, погасити, а її згубний вплив – усунути ще до того, як буде завдано непоправної шкоди. Отже, берегти своє серце, здається, означає, що ми не тільки не повинні поширювати зло як небезпечні іскри для інших, але й повинні пильнувати, берегти своє серце, щоб ніяке зло не зароджувалося в ньому і не приймалося в нього. Пам’ятаймо приказку про те, що ми не можемо перешкодити воронам літати над нашими головами, але ми не можемо дозволити їм гніздитися на них. Ми не можемо позбавити світ чи навіть Церкву зловмисних людей, але можемо уникати спілкування з ними, як радив апостол, кажучи: “Остерігайтеся тих, хто чинить розділення ... і уникайте їх” (Рим. 16: 17), – так само як ми уникаємо моровиці, огидного запаху чи іскор від охопленої полум’ям стодоли сусіда.

“ЗВІРІ, ПТАШКИ І ГАДИ”

Св. Яків, очевидно, добре і глибоко засвоїв урок щодо люті людського язика. Він порівнює його, грубо кажучи, зі звірами, морськими потворами, рибами й птахами. Він каже, що будь-кого з них можна приручити. Відомо про вищість людини і її здатність підкорити їх. Але ще ніколи не було відомо про здатність підкорити язик, зробити його ручним, слухняним і

таким, що заслуговує довіри. “Не може ніхто із людей язика вгамувати”. Він зло безупинне (невгамовне, безперервне). І жоден укус змії не містить стільки небезпеки, стільки сильної отрути. Укус змії може спричинити біль і фізичну смерть, але язик може зробити більше: він може спричинити моральне спустошення, яке буде кусати, пожирати й штовхати інших до безумства, і його вплив поширюється на вічну смерть.

Якби ми мали правильне уявлення про величезні можливості язика, ми б боялися навіть вимовити слово, щоб не сказати щось не так. Такий страх був би нам дуже корисним, бо поступово бажання говорити слова справедливості, любові та тверезості, добру звістку, здолало б скутість і знайшло своє вираження, тоді як страх перед злом все ще стеріг би кожне висловлювання. Результатом була би більша богоподібність.

ЯЗИК, ЩО БЛАГОСЛОВЛЯЄ БОГА І ПРОКЛИНАЄ ЛЮДЕЙ

Тут ми знову бачимо, що св. Яків говорить про язик не з мирського погляду, але як член Церкви Христа до своїх співчленів. Ми всі використовуємо язик, щоб благословляти Бога, розповідати про Його благодать, милосердя й любов, звіщати Його чесноти. Це правильно. А як ми можемо робити інакше? На жаль, є так, що той самий язик, який благословляє Творця, часто стає прокляттям, кривдою, світом неправості для ближніх, і особливо для співчленів “дому віри”, запалюючи круг життя наклепами,

лихослів'ям, лихими здогадками, натяками, вигадками тощо. Господи, кого вистачить на все це! Воістину, як стверджує св. Павло, наші слова – “для одних бо смертельна запашність на смерть, а для других запашність життєва в життя”.

“СОЛОДКЕ І ГІРКЕ ... БЛАГОСЛОВЕННЯ І ПРОКЛЯТТЯ”

“Не повинно, брати мої, щоб так це було!” Ми повинні подбати про те, щоб засвоїти цей великий урок у Школі Христа, щоб з уст, які благословляють Бога, не виходило те, що могло б завдати шкоди братам чи будь-кому іншому. Гляньте на природу! Чи бачив хто-небудь коли-небудь, щоб з одного і того ж отвору виходила вода солодка й гірка? Ні! Як одне й те саме джерело не може давати солону воду й прісну, так і ми не можемо бути копіями дорогого Божого Сина, не можемо бути придатними для Царства, доки маємо таку вдачу. Ми повинні бути завойовниками. Ми повинні бути переможцями. І битва кожного з нас відбувається всередині нас самих. Ми дійсно можемо робити все, що в наших силах, для інших і для загальної справи, проте наша перемога і наше право на слова Господа “рабе добрий і вірний” і “цілковиті переможці” (WTV) не стосуватимуться нас, доки ми не дозволимо нашому серцю панувати над нашим язиком і не здобудемо таку перемогу над нечистотою і відсутністю любові, яка не стерпить їх в жодному сенсі й у жодному ступені.

R4380 (1909 p.)

ЛІТЕРАТУРА

Пропонуємо читачам наступні книги та брошури:

- Серія книг “Виклади Святого Письма”
 - Том 1 – “Божественний план віків” (укр.)
 - Том 2 – “Надійшов час” (укр. та рос.)
 - Том 3 – “Нехай прийде Царство Твоє” (укр. та рос.)
 - Том 4 – “Битва Армагеддону” (укр.)
 - Том 5 – “Примирення між Богом і людьми” (укр.)
 - Том 6 – “Нове Створіння” (укр.)
- Небесна Манна (укр. та рос.)
- Фото-драма сотворення (рос.)
- На переломі віків (видання 2004 р., 92 стор.) (укр.)
- Боже Царство (86 стор.) (укр.)
- Біблійні люди (450 стор., видання 1995 р.) (укр.)

- Надія (22 стор.) (укр.)
- Кров Примирення (28 стор.) (укр.)
- Нові небеса і нова земля (24 стор.) (укр.)
- Чому Бог дозволив зло? (28 стор.) (укр.)
- Що таке душа? (34 стор.) (укр.)
- Что говорит Священное Писание о спиритизме? (88 стор.) (рос.)
- Де є померлі? (62 стор.) (укр.)
- Свічник (періодичне видання, 46 стор.)

Вся література висилається безкоштовно.

Просимо завітати в Інтернет на сторінку www.scripturestudy.net, де можна знайти додаткову літературу українською та російською мовами.